

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Halkımızın faşizme karşı
savaş azmi zindanlardan
yükseliyor!

Karkêren hemû
welatan yekbîn!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl:10, Sayı:239
1 Ağustos 1983

Halkımızın faşizme karşı savaş azmi zindanlardan yükseliyor

C. Koşan

İstanbul'un çeşitli cezaevlerinde iki binin üzerinde devrimci tutuklu faşist diktatör-lüğün baskı ve işkencelerine karşı süresiz açlık grevinde-dirler. İki devrimci, İrfan Örnek ve M. Solmaz, bu şanlı, onurlu eylemde, açlık ve aynı zamanda cuntanın eylemden vazgeçirmek için uyguladığı işkence sonucunda can verdiler. Onlar, halkın faşizme karşı kinle dolu yüreğine gömüldüler!

Faşist diktatörlük nasıl ki devrimcileri tutuklayarak devrimci fikirlerden kurtulamadıysa, devrimcilerin giriştikleri şanlı eylemlerin etkisini de dört duvar arasında tutamıyor. İstanbul'da sürmekte olan eylem tüm Ankara ve İzmir cezaevlerine yayıldı ve ülkede büyük bir sempati ve destek topladı. Bu nedenle faşist cunta, şimdi de eylemi durdurmak için azgın baskı ve işkence uyguluyor. Ancak bunun boşuna olduğunu eylemin kendisi göstermektedir.

Eylem Avrupa kamoyunda da çok etkili oldu. Yurtdışındaki devrimciler eylemi geniş olarak duyurarak cuntanın sansürünü etkisizleştirdiler. Eylemi duyurmak ve desteklemek amacıyla, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde çeşitli Türkiyeli örgütler öbek öbek birleşerek eylemler düzenlediler. Bonn Büyükelçiliği önünde açlık grevi sürüyor.

Bu eylemi destekleyen BİR-KOM da, ayrıca Köln, Hamburg, Berlin ve Duisburg'da bir dizi eylem örgütledi. Eylemler sürüyor. Yakında Bonn'da büyük bir basın toplantısı yapılacaktır.

İstanbul cezaevlerindeki direniş ve Avrupa'da yapılan eylemler Almanya, Belçika ve Hollanda'da radyo-televizyonda yer aldı. Ayrıca Alman Sosyal Demokrat Partisi SPD ve Yeşiller, Türkiye'ye resmi birer protesto mesajı, Uluslararası Af Örgütü ise 2000'i aşkın protesto mektubu gönderdi. Daha yankılar sürüyor.

Bu direniş ne iltir, ne de son olacaktır. Faşist diktatörlüğün en ağır baskı ve terör odağı cezaevlerinden uzun süredir giderek yükselen ve yaygınlaşan bir başkaldırı dalgası yayılmaktadır. Devrimciler, cezaevinde de olsa, halkın faşizme karşı derin öfkesini en önde dile getiriyorlar. Onların cezaevlerindeki şanlı eylemleri, tümüyle bir cezaevine döndürülmüş olan Türkiye'de derinden yol alan devrimci başkaldırının bir parçası, habercisi ve kıvılcımıdır.

Faşizm rüzgar da değil, fırtına ekti, ne biçeceğini artık zaman gösterecektir. Türkiye finans kapitali, faşist cunta eliyle öyle bir cehennem yarattı ki, yığınların iş ve yaşam koşulları birkaç yıl içinde yirmi yıl geriye götürüldü.

İş ve yaşam koşullarının bu

denli kötüleşmesi, ülkemizde, uyar insanlığın çoktan unuttuğu, "Ortaçağ artığı" bazı hastalıkların da "hortlamasına" neden oluyor. Gazete sayfaları kudurarak ölen insanların haberleri, fotoğraflarıyla dolu. Kolera (burjuvazinin deyimiyle bağırsak enfeksiyonu) artık "adi vaka". Cumhuriyet'in ilk yıllarından bu yana halkımızın nice zahmetlerle sürdürdüğü veremle, sıtmayla savaşın kazanımları bile yok olmakta. Gazeteler bir zamanlar önemsiz hastalıklar düzeyine inen bu hastalıkların endişe verici bir hızla yayıldığını yazıyorlar. İstanbul'da tifo salgını başlıyor. İnsanlar ölüyor. Sokaklarda sağlık ekipleriyle halk arasında kavgalar çıkıyor. Gazeteler salgının çıktığı semtte "gergin bir havanın hüküm sürdüğünü" yazıyorlar. Sağlık ekipleri semti terketmek zorunda kalıyor.

Türkiye işçi sınıfı, iş ve yaşam koşullarının böylesine kötüleştiği, dayanılmaz bir hal aldığı günleri, nice savaşım sonucunu kazandıği sendikal haklarının faşist zorbalık tarafından gaspedildiği bir dönemde yaşıyor. İşçi ücretlerini 60'lı yılların başındaki düzeye indiren faşist cunta, sendikal hakları da aynı yılların gerisine götürdü. İşçi sınıfımızın grev hakkını kazanışının 20. yıldönümünü andığımız bugünlerde, faşist iş yasalarına karşı savaşımı yükseltmek önemli bir görevi-

mizdir.

TKP Eşgüdüm Komitesi, bu amaçla tüm işçileri Türk-İş'te birleşmeye, demokratik bir Türk-İş için savaşımı yükseltmeye çağırıyor.

"İşçi sınıfımız, tüm aklı ve hüneriyle, koşulları dikkate alarak, uygun yollardan hazırlık yaparak sendikal birliğini kurmalı ve güçlendirmeli, iş yasalarına karşı savaşımı yükseltmelidir.

"İş yasalarına karşı savaşımın kendisi de gösterecektir ki, en basit sendikal hakları bile kazanmanın yolu, anti-faşist savaşım, devrim kavgasına bağlıdır." (TKP EK Kararları)

Durmadan gerileyen ücretler, resmi sayılarla bile %20'nin üzerine çıkan yaygın işsizlik, tırmanan fiyatlar, trafik kazaları, iş kazaları herşey işçi, emekçi yığınlara Türkiye gemisinin kapitalizm dümeniyle yürüyemeyeceğini gösteriyor.

Tüm enerjimizle örgütümüzü daha da, daha da güçlendirmeliyiz. Faşizme karşı savaşımı yükseltirken, halk yığınları arasında biriken öfkeyi kendi çıkarları doğrultusunda kendine taban yapmak isteyen burjuva muhalefete karşı yığınları uyarmalıyız. Halkın öfkesini, birden bire "demokrasi havarisi" kesiliveren burjuva akımlara taban yapmaya hizmet eden her türlü oportünizm karşı savaşımı yükseltmeliyiz. Cezaevlerindeki ağır baskılara karşı, bu baskılara karşın, onurlu direniş yürüten devrimcileri bu görev bilinciyle selamlıyoruz.

İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: İngiltere'de 50p, Almanya'da 2DM ■ Yıllık abone: İngiltere'de 15 pound, Almanya'da 50DM ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

İçindekiler

C.Koşan Halkımızın faşizme karşı savaş azmi zindanlardan yükseliyor	1
Okurlarımız yazıyor	2
İstanbul askeri cezaevlerinde açlık grevinde bulunan 2500 tutuklunun dünya ve Türkiye kamuoyuna mesajı	3
Ali H. Karadağ Resmi TKP'nin yeni programı	4
Jülide Kayacan Karşıdevrimin yaptıkları ve yapamadıkları	6
H.Erdal Grev hakkının yirminci yılında grev hakkı için savaş	8
ÇEK-AL: TKP Eşgüdüm Komitesi Kararları	9
Mustafa S. Silar Reformist savaş yolundan devrimci savaş yoluna	15
Parti tarihinden sayfalar	16
Partimizi yükseltiyoruz	17
Ekmeğin kavgasına devrim kavgasına bağlayalım	18
Taarruz için kolları sıvadık	18
Yurtdışındaki işçilerde de öfke birikiyor	19
Burjuvaziye ve oportünizme karşı savaşta yaz taarruzu	19

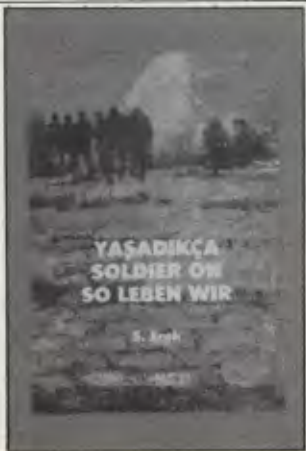

Yaşam öğretiyor	20
Kapitalizmin oyununu bozacağız	20
Kadın örgütlenmesine hız verdik	20
Behice Boran'dan seçmeler	21
Partimizi yükseltme görevi acilleşiyor	21
Bu parti devrim için savaşanların partisidir	22
Bunalımı devrimle çözeceğiz	22

S. Ereğ
yoldaşın
resimleri

Önsöz:
R. Yürükoğlu
4.50 pound

İsteme adresi:
29 Parkfield Street,
London, N1
İngiltere

Türkiye'nin yazgısı devrimdir

Yoldaşlar, Türkiye öyle bir duruma geldi ki, yaşamak bir mucize. Ülkemizde işsizlik, açlık, sefalet, baskı ve işkence dayanılmaz boyutlarda.

Öte yandan faşizm ekonomik bunalımı çözemedi. Tam tersine bunalım günden güne büyüyor. Cuntanın para fabrikası alabildiğine çalışıyor. Enflasyondan burjuvazi bile yakmıyor. Dışa açılma hüyları bir türlü istedikleri gibi gerçekleşemedi.

Türkiye'nin yazgısı devrimdir, yoldaşlar. Olağan kârlarla doyamayan Türkiye finans kapitali emperyalistleşmeyi beceremediği için işçi sınıfının sömürsünü daha da arttırmaktan başka yol bulamıyor. İşçilere, emekçilere baskıyı artırıyor. Bir yandan Kürt halkını kırma manevralarına başvuruyor. Bir yandan da komşu ülkeleri tehdit ediyor.

Yoldaşlar, devrimci olanakların altındaki nesnel temel ortadan kalkmış değildir. Ülkede huzursuzluk, hoşnutsuzluk, küçük küçük eylemler, bunalım kol geziyor. Bunların yeni bir devrimci durumun ilk belirtileri *olabileceğini* ise ancak *İşçinin Sesi* görüyor. Varsın, oportünistler bizim devrim propagandasını yükseltmemizi "zamansız" olarak nitelesinler. Bizim onlarla farkımız zaten budur.

Yoldaşlar, karşımızda burjuvazinin düzenli ordusu, polisi, devlet mekanizması var. Bize devlet, bir yandan ideolojik savaşıma hız verirken öte yandan örgütümüzü daha da, daha da güçlendirmektedir. Burjuvaziden daha güçlü örgütlenmektedir. Çelik disiplinli,

özverili, tıkr tıkr çalışan, yaratıcı bir örgüt anlayışını yaşama geçiren partimizle faşizmin de, burjuvazinin de devletini yerle bir edeceğiz.

Yaşasın TKP-İşçinin Sesi!
Yaşasın komünizm!

Abdurrahman Duraman,
London

Faşizme öfkeliyiz

Yoldaşlar, Türkiye'de geçirdiğim bir aylık tatilimde pekçok şeye tanık oldum. İnsanlar faşizme kin ve öfke dolu. İşsizlik ve pahalılık yaşamı zindan ediyor. Zor yaşam koşullarının üstüne faşist baskılar biniyor.

Ülkemizi yerli-yabancı tekelin arpalığı yapan faşist cuntaya da, işçi sınıfımızın biricik partisini likide etmeye çalışan cunta kuyrukçusu, oportünist resmi yönetime de kinimiz ve nefretimiz had safhada. Faşizmi ininde gebertmek oportünizmi ezmekten geçer. Şimdi, çelik disiplinli, merkeziyetçi partimize daha fazla ihtiyaç var.

Türkiye'de siyaseti bırakınların sayısı oldukça fazla. Reformist siyasetler, küçük burjuva devrimci akımlar, Maoculuk iflas etmiş durumda. 12 Eylül öncesinden tanıdığım birçok devrimciyle partimizin sorunlarından, dünya komünist hareketinin sağa kaymışlığına dek birçok konuyu tartışma fırsatı buldum. Tüm bu konuşmalar sırasında partimize ilginin artmış olduğunu gördüm. Bana bu konuda birçok soru sordular, yanıtladım.

Varsın Kenan Evren ister AP'lilerle anlaşsın ister devlet partisi kursun. Ne yaparsa yapsın. İnsanlarımızın kini ve öfkesi sınıf savaşımının yenden yükseleceğinin habercisidir.

Haydi yoldaşlar, acele edelim, partimizi daha da yükseltelim.

Faşizmi ininde geberteceğiz!

Yaşasın TKP-İşçinin Sesi!
Yaşasın komünizm!

Oktay Gökçer, Dreux

Haberler

İstanbul'daki askeri cezaevlerinde çeşitli siyasetlerden binlerce devrimci tutuklunun başlattığı ve Ankara, İzmir'e de yayılan açlık grevini yürekten destekliyor ve grevcilerin gönderdikleri mesajı özetle veriyoruz.

İstanbul askeri cezaevlerinde açlık grevinde bulunan 2500 tutuklunun dünya ve Türkiye kamuoyuna mesajı

Herkes süresiz açlık grevine destek olmalı, cuntanın baskı ve işkencelerini teşhir etmelidir.

Faşist cunta, "demokrasie geçiyoruz" menavrasıyla birlikte, emekçi halk kitleleri ve devrimciler üzerinde yoğun baskı ve terörünü arttırmaya devam ediyor. ...

İşkence katliam ve idamlar

Faşist cunta işbaşına geldiğinden itibaren polis karakollarında, siyasi poliste, MİT binalarında, askeri kışla ve karargahlarda binlerce ... devrimciyi işkenceden geçirdi. ... Yüzlerce insan işkencede can verdi. Göstermelik olarak açılan işkence davaları ise dünya kamuoyunu aldatmak içindir. İşkence ve katliamlar dışında, yüzlerce devrimci, ilerici ise sokaklarda, dağlarda, polis ve ordu birlikleri tarafından kurşunlanarak öldürüldü. Öte yandan, ... idam cezasına çarptırılan 20'den fazla devrimci asıldı.

Mahkemeler

Evren konuşmalarında olağanüstü mahkemeler kurduğundan bahsediyor. Çünkü buna gerek yoktu. Varolan sıkıyönetim mahkemeleri zaten olağanüstüdür. İddianameler, işkenceyle alınan ifadelerle dayandırılarak hazırlanır. ... Savunma süresi kısa tutulur veya tutuklu hiç konuşuturulmaz. Kısacası, yargılama sadece kamuoyunun gözünü boyamak için yapılmaktadır.

Gözetim

Faşist cuntanın ilk yılında üç ay olan gözetim süresi, bir tutuklunun polis tarafından istenildiği an cezaevinden sorgulamaya götürülmesiyle ilgi-

li yasanın çıkışından sonra 45 güne indirildi. Aslında gözaltı süresi sonsuzdur. Cezaevinde bulunan bir tutuklu her an gözaltına alınma tehdidi altındadır ve bu yasallaştırılmıştır. Bu faşist uygulamaya karşı tutuklular direnmektedir. ...

Cezaevleri

Faşist cuntanın askeri cezaevleri, işkence ve baskı yuvasıdır. 12 Eylül'den beri cezaevlerinde askeri yaptırım ve işkence politikası devam etmektedir. Bu yaptırımlar, tutukluların, bir asker gibi subayların emir kulu haline getirilmesi, cuntanın sembolilerine selam durulması, cuntanın eğitimine tabi tutulması, saçların sıfır numaraya vurulması, kısacası bir tutuklunun tüm insan haklarından yoksun bırakılarak onurunu yitirmesini amaçlamaktadır. Yaptırımlara direnmek, her türlü işkenceye, baskı ve dayığa, avukat, aile ziyaretleri, havalandırma, gazete-kitap yasaklarına uğramak demektir. ...

Cezaevlerinde avukat görüşü de yasaktır, ya da 15-20 tutukluya 20 dakika avukat görüşü verilmekte, görüş askerler tarafından dinlenmektedir...

Cezaevlerinde, ilerici, devrimci tutukluları askeri yaptırımlara tabi kılmak için işkence dayak ve yasaklar temel yöntemlerdir. Tutuklular, işkenceci olarak yetiştirilen özel askeri guruplar tarafından ya topluca koğuşlarda, ya da tek tek özel işkence odalarında, dayak ve işkenceye tabi tutulmaktadır. Bunun dışında havalandırma, ziyaret, avukat, gazete yasakları konmakta, kitap, kağıt, kalem verilmektedir.

Amaç devrimci ilerici tutukluları yıldırma, cuntaya

bağlı, onursuz insanlar durumuna getirmektir. Devrimci ilerici tutuklular, bu işkenceler karşısında yıllardır direnmektedir. Birçok keşerler açlık direnişlerine başvurulmuş, İstanbul'da tüm askeri cezaevlerinde, Ankara Mamak'ta, Diyarbakır'da, Bartın'da, Çanakkale'de, Elazığ'da ve Türkiye'nin daha birçok yerinde, 10-15-20-30 ve 40'lı günlere varan sayısız ve tüm tutukluların katıldığı açlık grevleri yapılmıştır. ...

İstanbul cezaevlerinde baskı politikası

Bugün faşist cunta cezaevlerindeki baskı ve işkence yöntemlerini daha da arttırarak tatbik etmeye başlamıştır. Bu uygulamaya göre, cezaevleri İçişleri Bakanlığı'na bağlanacak, ve cezaevlerini vali-polis idare edecektir. Ayrıca, direnen ve belli gurupların önderi durumundaki devrimci tutukluların doldurulacağı, tek veya iki kişilik hücre tipi cezaevleri açılmaya başlandı. ...

Hücre tipi cezaevlerinden birisi, 4 Temmuz 1983'te, İstanbul Sağmacılar'da açıldı. İstanbul'daki askeri cezaevlerinden seçilen devrimci tutuklular buraya götürüldü. Daha cezaevinin girişinde işkence başladı. Bayıltılmaya kadar dövülen tutuklunun, önce sıfır numara saç kesiliyor, sonra bütün sivil elbiseleri alınarak, tek tip cezaevi elbisesi giydirilmeye çalışılıyor. ...

Bu politika, Türkiye'nin birçok cezaevinde zaten sürmektedir. Mamak, Diyarbakır, Antakya, Bartın, Çanakkale, Malatya cezaevlerinde tek tip elbise giydirilmesi için baskı ve işkence devam etmektedir. Sağmacılar hücre cezaevlerinde politik tutuklular, dayak ve işkenceye rağ-

men cezaevi elbisesi giymemişler, anti-faşist sloganlarla karşılık vermişlerdir.

Tüm dünya kamuoyu, ilerici, devrimciler!

İstanbul'da da başlatılan tek tip elbise uygulamasına, işkence ve baskılara karşı devrimci tutukluların teslim olması düşünülemezdi. Sağmacılar'da tek kişilik hücrelere konularak kanlı tertip ve işkencelerle başbaşa bırakılan devrimciler ve İstanbul'daki diğer askeri cezaevlerindeki toplam ikibinin üzerinde siyasi tutuklu, baskı, işkence ve çeşitli yasaklara karşı süresiz açlık direnişine başlamıştır. Talepleri şunlardır:

— Tek tip cezaevi elbisesinden vazgeçilmesi ve sivil elbiselerin geri verilmesi.

— İşkence baskı ve tüm yasaklara, avukat, ziyaret, havalandırma, gazete, kitap, kağıt, kalem yasasına son verilmesi.

— Kanlı tertip ve işkence için yapılan hücre sisteminin kaldırılması, koğuş sistemine dönülmesi.

— Politik tutuklulara tüm hakların verilmesi.

Dünya ve Türkiye kamuoyuna, halkımıza tüm demokrat ve devrimcilere sesleniyoruz!

(...)
Faşist cuntanın baskı ve işkencelerine karşı mücadeleyi yükseltmenin zamanıdır.

... Herkes, bulunduğu yerde, İstanbul'da tüm askeri cezaevlerinde ikibinin üstünde siyasi tutuklunun sürdürdüğü süresiz açlık direnişine destek olmalı, cuntanın baskı ve işkencelerini teşhir etmelidir.

Faşist cuntaya karşı olan tüm ilerici, demokrat ve devrimcileri, ilerici kamuoyunu mücadeleye destek olmaya çağırıyoruz.

R sm TKP'nin yeni pr gramı

Ali H. Karadağ

TKP resmi kanadı Nisan 1983 plenumundan sonra, "Barış ve Ulusal Demokrasi İçin Eylem Programı" başlıklı bir belge yayınladı. Likidatörlerin yeni genel sekreter çevresinde oluşturdukları "birliğin" ideolojik-siyasal çerçevesi bu yeni eylem programında çiziliyor. Hem bu işlevi, hem de getirdiği tezler, bu belgeyi ele alıp sabırla sergilemeyi zorunlu kıyor.

"Sabırla" diyorum, çünkü birçok yoldaş için konunun kabak tadı veren bir yanı var. Öte yandan, oportünizmden kopma aşamasında olan yüzlerce yoldaşın varlığı, reformizmin yığınlar üstündeki uğursuz etkisinin sürüyor olması, yineleme pahasına konunun üstünde durmayı gerektiriyor.

1. Devrim mi reform mu?

Programın girişinde şöyle deniyor:

"Barış ve Ulusal Demokrasi programının sosyalizme yolu açacak olan devrimin ilk aşamasının programı olmadığı açıktır. Parti, kendi sosyalist amaçlarını ve bu amaçlara ulaşmanın stratejik yolunu, 1977'de toplanan ulusal konferansında onayladığı programı ile ortaya koymuştur." (*Barış ve Ulusal Demokrasi İçin Eylem Programı*, TKP Yayınları, Nisan 1983, s.6)

Bu sözlerden, a) eski programın geçerli olduğu, b) TKP'nin bu yeni programının devrimin ilk aşamasının programı olmayıp, ondan da önceki aşamanın programı olduğu ortaya çıkıyor. TKP'nin 1973'de yazılan ve şimdi de geçerli olduğu söylenen programında, devrimin ilk aşamasından önce "köklü dönüşümlerin" gerçekleşeceği bir aşama zaten olduğuna göre, yeni program Türkiye'deki durumu 1973'lere geri götür-

recek bir aşama öneriyor demektir. Demek ki TKP programındaki aşamalar teorisi aynen korunuyor. Tek fark eski programda ileriye doğru olan aşamaların bu kez geriye doğru sayması. TKP resmilerinin yeni programının tüm mantığı geriye dönüşü yanıtıyor.

Program şöyle diyor: "Ulusal demokrasi bugünkü rejime son vermekten ve ona son verenlerin hükümetini kurmaktan geçiyor." (Agy, s.17) Ne müthiş bir öngörü! Rejime kim son verirse, hükümeti de o kuracak. TKP için böyle bir hükümete katılmak da şart değil. Çünkü, TKP önerdiği programı uygulamaya kendisi aday değil. Burjuva demokrasisine dönüşün programına, o, koşulsuz destek verecek.

Devam edelim:

"İşte bu eylem programı, yığınların bugünkü somut istemlerini içeriyor ve işbirliği yapmak istediğimiz politik güçlerin ortak amaçlarını gözönüne alıyor." (agy, s.7, abç)

Gerçekten de öyle. Bu programda işçi sınıfının bağımsız dünya görüşüyle, nesnel durum çözümlemesiyle yapılmış tek bir değerlendirme, tek bir öneri yoktur. Partizan kliği kendi küçük burjuva öznelliklerini yığınların iradesi yerine geçiriyor ve yığınların "somut istemlerini" 1961 Anayasası'nın verdiği haklar düzeyinde görüyor. "İşbirliği yapmak istediği" siyasal güçleri de bu hedefe göre seçiyor: AP, CHP ve MSP'nin oluşturduğu burjuva muhalefet güçleri. (Son sıralarda bazı küçük burjuva devrimci akımları da bu güçlerin arasına sürüklemeye çalışıyorlar.)

Hedefler ve bağlaşıklar böyle belirlenince "işçi sınıfı", "devrim", "hegemonya" gibi, bağlaşıkları ürkütücü kavramlardan da kurtulmak şart oluyor. Yukarıdan beri söylediklerimizi, Leninci devrim

teorisinin en can alıcı kavramlarından biri olan proleterya hegemonyasını açıkça yadsıyan aşağıdaki sözlerle birlikte okuyunca manzara tamamlanıyor:

"Komünistlerin işbirliği yaptıkları güçler üstünde hegemonya kurmayı, onları kendi istekleri dışında komünist partisinin amaçlarına araç etmeyi düşündükleri yalanı her zaman yürtsen, demokratik güçleri bölmek amaçlı taşımıştır." (Agy, s.7)

Bu sözlerin yoruma gereksinimi yok. Partizancılar burjuva muhalefetle birlikte ve kuyrukta yürümekte öyle kararlılar ki, gerekirse adı dahil komünizmin tüm ağırlıklarından kendilerini kurtarabilirler.

2. Marksizm-Leninizmden kopuş

Programın önerdiği taktiklere ve bunların bugün ne anlama geldiğine döneceğiz. Ama önce programın Marksist devlet, ordu, parlamento kavramlarını revize edişine ve Kürt sorununa bakışına ilişkin birkaç örnek daha verelim.

Programda burjuva ordusunun işlevi ile ilgili bir cümle var:

"ABD...Orduya ulusal bağımsızlığın değil, 'NATO'nun koruyucusu' türünden uydurma misyonlar yüküyor ve onu komşu halklara karşı kışkırtıyor." (Agy, s.13)

TC devletinin burjuva ordusu *gerçekte* ulusal bağımsızlığın koruyucusudur. (!) ABD'nin "ordumuza" yüklediği 'NATO koruyucusu' misyon, gerçek değil *uydurmadır*. (!) NATO ordusunun bu işlevi uydurmaysa, ordunun egemen sınıfların baskı aygıtı olma işlevi uydurmaysa Marksizm-Leninizm uydurmadır. Bugün Batı Avrupa'nın pasifist burjuva demokratları bile orduyu "ulusal bağımsızlığın koruyucusu" olarak tanımlamıyor.

Program "ulusal ordu"dan sonra bir de "ulusal parlamento" tanımını yapıyor:

"Bu anayasayla generaller kliği, MİT, siyasal polis, devlet içinde devlet oldu. *Ulus adına egemenliği kullanması gereken parlamentonun yetkileri tüm çözümlenici konularda hiçe indirildi.*" (Agy, s.15) (abç)

Parlamentonun ulusun temsilcisi olduğu, egemenliğin kayıtsız koşulsuz ulus adına bu yetkiyi kullanan meclise ait olduğu görüşü, Fransız devriminden bu yana, katkısız burjuva görüşüdür. Partizan kliği burjuva demokrasisi için "savaşırken" burjuvalaşıyor ve en klasik burjuva illüzyonların propagandasını yapıyor. İşçi sınıfının, halkın bilincine karşı cinayet işliyor.

Kürt sorunundaki geleneksel sosyal şöven tutumları ise yeni programda yeni ve daha üst bir aşamaya varmıştır. Programda şöyle deniyor:

"TKP, ulusların kendi yazgılarını özgürce belirleme haklarını savunur ve *gönüllü birliği en iyi sağlayacak, ulusal özerklik* de içinde, istemleri destekler." (Agy, s.17) (abç)

Partizan kliği ulusların kendi yazgılarını özgürce belirleme hakkının özünü, ayrılma hakkını bu kez açıkça yadsıyor. Bu hakkı, salt gönüllü birliğe eşitliyor. Ayrılma hakkından hiç söz etmeden, özerklik vb., öneriler yapıyor. Program, resmi TKP'nin tutumunu, burjuva muhalefetin kabul sınırları içinde belirliyor. Genel sekreter Kutlu'nun 1 Mayıs konuşmasında söyledikleriyle birlikte ele alındığında, oportünizmin Türk milliyetçisi kimliği iyice ortaya çıkıyor. Kutlu şöyle diyor:

"Biz sorunun olumlu çözüm yolunu ortak olarak araştırmaktan yanayız. Bununla birlikte, bize göre, Kürt ulusal demokratik örgütleri, elbette bir yandan-ıpkı bizim partimiz gibi-kendi temel program amaçları için çalışırken, öte yandan da, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunan

işçi sınıfıyla, TKP ve öteki işçi sınıfı örgütleriyle bağlaşıklık kurmalı, onun enternasyonalizmine güvenmeli ve *ulusal sorunda açık bir programı olmayan, hatta tersine Türk şovenizminin bir ölçüde etkisi altında bulunan küçük-burjuva ve burjuva demokratik örgütlerle barış* ve demokrasi için birlikte yürümeyi göze almalıdır." (Atılım, Haziran 1983)

Haydar Kutlu Kürt devrimcilerine, ulusçu-ulusalci burjuva muhalefetin kuyruğuna takılmayı, "barış ve demokrasi" için onlarla birlikte yürümeyi öneriyor. Kendi gerçek tercihinin Türk şovenisti küçük burjuva ve burjuva örgütlerle aynı platformda yürümek olduğunu, bunlarla çelişme pahasına Kürt halkıyla bağlaşıklık kuramayacaklarını söylüyor. Kürt halkı mazur görsün!

3. Barış ve sınıf savaşımı

Programın "Barışı Korumak En Önemli Görev" başlıklı bölümünde, nükleer savaş tehlikesinden, bunun önlenmesinin bir insanlık görevi olduğundan söz ediliyor, 1975 Helsinki Sonuç Belgesi ile 1978 Türk-Sovyet siyasal belgesini imzalayan AP ve CHP kadrolarına, bu belgelerin gereğini yerine getirmeleri için çağrıda bulunuluyor. Ve şöyle deniyor:

"Barışın korunması, Türkiye'nin atom savaşı alanına dönmemesi, sınıfsal, ideolojik, politik ayrılıkların üstündedir." (Agy, s.10)

Nükleer savaş tehlikesi doğrudur, vardır. Bu tehlikeye karşı barışı savunmak komünistler için önemli bir görevdir. Bu nedenle biz Sovyetler Birliği'nin barış önerilerine yürekten katıldığımızı birkaç kez söyledik. Ne var ki, barış savaşımının ne dünya, ne Türkiye için, sınıfsal ideolojik, siyasal ayrılıkların üstünde olduğu görüşünü paylaşmıyoruz. Barış kavgasının da özü sınıfsaldır, ideolojiktir. Savaş, siyasetin başka araçlarla devamı ise (nükleer savaş da) ve savaşların gerçek kaynağı sınıfsal toplum ise, bu kaynak kurutulmadan barışa, kalıcı ve adil bir barışa varılamaz. (Barış, sınıf savaşımı ve dünya devrimi konu-

ları için şu yazılara bakınız: Emine Engin, "Atılım, anti-Sovyetizm ve İşçinin Sesi" *İşçinin Sesi*, s:165-166, Ayla Antepli, "Dünya devrimi", *İşçinin Sesi*, s: 234, 235, 236)

Kaldı ki, sınıf düşmanımız açısından, sınıflar-üstü barış edebiyatının hiçbir etkisi yoktur. Reagan da Evren de menşeviklerimiz şaşırmasınlar, kendi sınıfları ve sistemleri açısından en "gerçekçi" siyasetleri izliyorlar. Onların amacı dünya yüzünden sosyalizmi silmektir. Bizimki de emperyalizmi, sınıfsal toplumu yoketmek, dünya devrimini ve komünizmi gerçekleştirmektir. Çağımızdaki tüm gelişmeleri (barışı da) bu çelişki belirliyor. Bu temele oturmayan, soyut bir barış edebiyatının içi boştur ve gerçekçilikle de ilgisi yoktur.

Türkiye'ye gelirse. Konunun başka bir yönü çıkıyor. Türkiye'nin bölge ve dünya barışı için yarattığı tehlike nereden geliyor? Türkiye'nin emperyalistleşmek isteyen, finans kapital egemenliğinde bir ülke olmasından, bugünkü faşist cuntanın da bu nesnel isteme en iyi yanıt veren bir iktidar olmasından değil mi? Faşist cuntanın savaş kışkırtıcılığı, kuşkusuz ABD emperyalizminden bağımsız değildir? Ama Türkiye finans kapitalinin dışa açılma, emperyalistleşme isteği ile çakışmasa Türkiye barış için bu denli tehlikeli olur muydu? Komünistlerin karşıındaki soru genel, soyut bir "savaş mı, barış mı" sorusu değildir. Soru somuttur.

Türkiyeli komünistler olarak görevimiz nedir?

Bizim yanıtımız açık: Görev, saldırgan, yayılmacı varlığıyla, bölge ve dünya barışı için ciddi bir tehlike olan faşist cuntayı devrimle yıkmak, sosyalizme geçerek bölge barışına gerçek katkıyı yapmaktır.

Menşeviklerin yanıtı da açık: Sınıf savaşını keselim, ayrılıkları unutalım, kendi burjuvazimizle birlikte nükleer savaşa karşı duralım. Hatta bu cuntayı bile barışçı politikaya zorlayalım. Barışa bu cuntayı etkileyerek de katkıda bulunabiliriz! Bu son söylediğimizi yeni genel sek-

reterin kendi sözleriyle kanıtlayalım:

"Barışın savunulması uğrunda savaşın somut başarıya ulaşması, cunta yönetimi üzerinde sert bir baskı kurmayı gerektiriyor. Koşullar, generallerin diktatörlük rejimine son vermeye hemen şimdi elvermesi bile, her araçla onun Amerikan emperyalizminden yana politikasını yenilgiye uğratmak olanaklı ve zorunludur." (Atılım, Haziran 1983)

Partizancı barış lafazanlığı sınıf savaşından kaçmanın, likidasyonun, ideolojik ve enternasyonalist görünen örtüsünden başka birşey değildir.

4. Cuntaya karşı savaşın taktikleri

Programda ve *Atılım*'ın son sayılarında TKP resmi kanadının "güncel politikası" ve "savaşım taktikleri" işleniyor. Ana fikirlerini kendi sözleriyle izleyelim:

"TKP hiçbir önkoşul iletirye sürmeden emperyalist saldırgan politikaya ve cuntaya, *şu yada bu ölçüde karşı çıkan burjuva politik güçleri de içinde tüm demokratik muhalefet güçleriyle işbirliğine hazırdır.*" (agy, s.17) (abç)

TKP resmi kanadı, işçi sınıfının hegemonyasında bir erki savunmak bir yana, doğrudan bir burjuva hükümet öneriyor. Rejime kim son verirse onu destekleyeceğini söyleyerek burjuva hegemonyasını en başından kabul ediyor. Burjuva politik güçleri "demokratik muhalefet" olarak niteliyor. Böylece partizanlarımızdan, tekeldişi burjuvaziden sonra tekeli burjuvazinin Demirel kesiminin de "demokratik" payesine yükseldiğini öğreniyoruz.

Kısačas program, askeri faşist diktatörlük yerine, sivil burjuva bir yönetim amaçlıyor. Böyle bir alternatifi "önkoşulsuz" destekleyeceğine söz veriyor. Haziran *Atılım*'ı ise BTP'nin kapatılmasından sonra aşka gelmiş burjuva muhalefete ajitatif çağrılar yapıyor:

"AP yöneticileri şimdi CHP ve MSP yöneticileri gibi cuntanın baskısı altındadır. Bu politikacıların tümü şimdi tarihsel bir yol ayrımındalar. Tabanlarının istemine yanıt verip demokrasi için direnecekler mi? Yoksa direnişin yükselmesi "komünistlere yarayacaktır" endişesiyle cuntaya boyun

mu eğecekler?" (Atılım, Haziran 1983)

Emperyalizmle, faşizmle, uzlaşmışlığı, kişiliksizliği, soyluksuzluğu her sınavda ortaya çıkmış burjuva kesimlerden "demokrasi için direnmeyi" beklemek için, anlaşılın menşevik bir kafa yapısı gerekiyor.

Menşevikler bizi "güncel politikasızlık"la, "dolaysız devrim çağrısı yapmaktakla" "suçluyorlar". Sonra da yığınları harekete geçirmek istedikleri için güncel amaçlı bir taktik izlediklerini söylüyorlar ve gerçekçi siyasetleriyle yığınları kazanacaklarını tekrarlayıp duruyorlar. Şimdi bu "gerçekçilik"e bakalım.

Cevat Karlıdağ *Atılım*'da şöyle diyor:

"Eylem programımızın içinde yeni ve sihirli istemler yoktur. Ama yeni olan şudur: Yığınlar daha cunta koşullarında bu istemler uğrunda harekete geçebilirler. Programımız onların bugün benimseyebilecekleri, uğruna savaşa girebilecekleri amaçları veriyor." (Atılım, Haziran 1983)

Evet. *Atılım*'ın sayfalarında Martov diriliyor. Olanaklı olan savaşım, elde edilebilir savaşımdır!

Komünist partisinin nesnel durumun, tarihsel gelişmenin önüne koyduğu sorunları çözmesi gerektiğini, bugünün Türkiye devrim gerek sinmesinin nesnellliğini bir yana bırakalım. Menşevik program hiçbir açıdan gerçekçi değildir.

Yığınların bugün benimseyebilecekleri amaçlara programdan birkaç örnek verelim: — "İdam cezalarının uygulanmasının durdurulması" (s:19) İdam cezasının kaldırılması istenmiyor, salt durdurulması istendiğine göre bu istemin muhatabı da cunta olsa gerek!

— "1961 Anayasası'nın demokratik (abç) ilkeleri temelinde...bir Anayasa." (s:19)

Örnekleri uzatmak gereksiz. Program, 1961 Anayasası'na, 11 Eylül'e dönmeyi öneriyor.

Peki, yığınların gözünde de bugünkü rejimin alternatifi 11 Eylül'e dönmek midir? 12 Eylül öncesini, devrim-karşı devrim ikilemini yaşamış yığınlar böyle birşey önermek

(Devamı 6. sayfada)

(Başararı 5. sayfada)
gerçekçi olabilir mi? 1961 Anayasası'nın sağladığı total burjuva demokrasisine dönüş halk yığınları, hatta onların geri kesimleri için istenir birşey değildir. Mutlak olarak yoksullaşan, ekonomik-demokratik hakları elinden alınmış yığınların gerçek istemi bu cuntadan ve tüm burjuvaziden kurtulmaktır. Halkımızın önünde devrim ve sosyalizmden daha gerçekçi bir hedef yoktur. Komünistlerin görevi devrimin gerekliliğini anlatmak, devrimin propagandasını yapmak, yeni bir devrimci duruma partiyi ve yığınları hazırlamaktır. TKP Leninci kanadının 12 Eylül'den hemen sonra önerdiği taktiklerin ana doğrultusu II. Konferans'ta çizilmiştir. Bu çerçevede, son gelişmelerin değerlendirilmesi ayrı bir yazının konusudur.

Sonuç

Açıkça gördük ki Barış ve Ulusal Demokrasi İçin Eylem Programı, bir reformlar ve burjuvaziyle uzlaşma belgesidir.

Bir başka açıdan yeni program, 1979'da *İşçinin Sesi*'nin çıkışıyla iç dengesi bozulan oportünizmin, bugün farklı bir düzeyde yeni bir dengeye kavuştuğunu gösteriyor. Program, oportünist anlamda açık ve kendi içinde tutarlı bir programdır. Ortacı yuvarlak formüller, demagojik militanlık bu programda yoktur. Partizan kliği, parti içi muhalefet guruplarına hiçbir ideolojik ödün vermeden Yürokomünist, reformcu, sosyal demokratlaşan bir çizgiyi yerleştiriyor. Bu programı çıkaran merkez kliğinin yönetiminde, devrim ve sosyalizm için savaşmak şöyle dursun, cuntaya karşı bile savaşmaz. Bu programa karşı açıkça tutum almayan hiç kimse, hiçbir şeyin muhalefeti olmaz. Merkezi disipline uyararak muhalefet yürütmek isteyenler için manevra alanı kalmamıştır. Ya o, ya bu. Partizan kliği için de öyle. Partizancılığın, bu belgeye, ya da likidasyon çizgisine ikircimsiz evet demeyenleri "partiden arındırma" işinde elleri titremiyor. Partiden yeni atılanların durumu bunu anlatıyor.

Karşı devrimin yaptıkları ve yapamadıkları

Jülide Kayacan

Finans kapitalin Türkiye kapitalizminin bunalımını karşı devrimle "olumsuzundan" çözme çabası 3 yıla yakın bir zamandır sürüyor.

Bu sürede, karşı devrimin yalnızca teröre dayanan baskısı çaresizliğini de ortaya seriyor. Finans kapital, bir yandan bu baskıyı gözlerden gizlemeye, faşizmine "demokrasi" desenli elbise giydirmeye çabalyor, ama bastırdığı çelişkiler en hafif demokrasi esintisizle alev aldığı için daha provadayken elbiseyi çekip atmak zorunda kalıyor. Kurulmasına izin verip hemen ardından kapattığı partiler buna örnektir.

Operasyonlar, yığınsal tutuklamalar devam ediyor. Finans kapital uyguladığı siyasal şiddetiyle sınıf savaşını bastırarak nefes almaya ve bu nefes alma süresi içinde kapitalizmin bunalımını çözmeye çabalyor.

Ayla Antepli yoldaşımız *Dünya Devrimi Üzerine (II)* adlı yazısında şöyle yazıyordu:

"...Karşı devrimin başarısı ya da gücü onun dış görünüşü, ya da gücünü ortaya koyuşuyla değil, herşeyden önce çelişkileri ve onun varlığını gerekli kılan krizleri çözüme yeteneğiyle ölçülür. Salt baskı, karşı-devrime yalnızca nefes alma süresi, her adımda işçi sınıfıyla uğraşmaktan elini kur-

Faşist diktatörlük kapitalizmin bunalımını çözmekten uzaktır.

Finans kapital, baskı altında tuttuğu sınıf savaşının her an patlayıvermesi korkusuyla her türlü savaş yöntemini kullanıyor, kullanacaktır. İşçi sınıfımız bunalımı olumsuzundan çözecek, devrimi başaracaktır.

tarma fırsatı sağlar. Oysa karşı devrimin başarısı asıl bu nefes alma süresi içinde ne yapabileceğine, fiziksel baskının dışında birçok etkene bağlıdır." (*İşçinin Sesi*, sayı:235)

Burada, Türkiye finans kapitalinin derin bunalımını "olumsuzundan" çözme yolunda yapmak isteyip de yapabildikleri ve yapamadıkları kısaca değineceğiz.

Bir kez finans kapitalin emekçilere karşı ekonomik şiddeti görülmemiş boyutlara vardı. Mayıs ayında ilaca yapılan zam %30, Haziran ayında elektriğe yapılan zam ise %20 oldu. Artık zamlardan önce duyuru bile yapılmıyor. Örneğin, Şişe-Cam'ın duyuru yapmadan yaptığı zamlar 6 ay içinde %60'ı buluyor. (*Cumhuriyet*, 30 Mayıs 1983)

Finans-kapital temsilcilerinin ekonomik alanda "başarıdıklarının" başında işçilerin gerçek ücretlerindeki düşüş geliyor. Resmî rakamlar, sigortalı işçilerin brüt gerçek ücretlerindeki en büyük gerilemenin 1980 yılında olduğunu gösteriyor. 1982'de ise, %4.2 gerileyen gerçek ücret, 1977 yılındaki gerçek ücretin yarısı kadardır. 1982'deki gerçek ücret, 1972'deki gerçek ücretin ancak üçte ikisine erişebiliyor.

Devlet, işçiler, emekçiler üzerinde uyguladığı ekonomik şiddetle arttırdığını tekelere aktarıyor. Manevra alanının dar oluşundan "herşeyi devletten bekliyorsunuz" diye yakınmak zorunda kalsa da bu "tatlı sert" çıkışmanın yanısıra "arkamızdayız" güvencesini her fırsatta yineliyor.

"Bir kesim hâlâ herşeyi devletten bekleme alışkanlığını muhafaza etmektedir. Bu değişmelidir. "Hükümetimiz, devlet-özel sektör işbirliğinin ülkemizin kal-

kınmasının temel taşı olduğu hususunda sarsılmaz bir inanca sahiptir. Devlet, özel sektörün her yönden arkasındadır. Kaynaklarını zorlama pahasına da olsa, teşvik ve destek tedbirlerini artırarak sürdürmekte kararlıdır." (Sermet Pasin, *Cumhuriyet*, 17 Mayıs 1983)

Devlet bu güvencesini somutta da gösteriyor. Merkez Bankası, bankaları 5 ayda 50 milyar destekledi. Kamu kredilerindeki daralma ise devam ediyor. Mayıs'ın üçüncü haftasında KİT kredileri 2.8 milyar lira, Tekel kredileri 166 milyon lira daha azaltıldı. (*Cumhuriyet*, 31 Mayıs 1983)

Ancak devlet tüm "iyi niyetine", tüm çabalarına karşın "iş alemine" yardım yetiştiremiyor. Sermaye sözcülerinin devletten "oksijen" arayışları bitmiyor. En son çağrı İstanbul Ticaret Odası Başkanı Nuh Kuşçulu tarafından yapıldı:

"130 şirket sıkıntı içinde, bunlara oksijen verilmesi gerekir. Hükümet-iş alemi birleşerek hareket ederlerse birçok sorun halledilir" (*Cumhuriyet*, 30 Mayıs 1983)

Orta ve küçük işletmelerde "yaprak dökümü" devam ediyor. Gazeteler, Eskişehir'de 5 ayda 145 işyerinin kapandığını yazıyor. Kapanan işyerlerinin 134'ü şahıslara ait küçük işyerleri, 2'si ise anonim şirkete aitmiş. Ya işyerlerinin kapısına kilit vuruluyor, ya da büyüklere katılıyorlar.

Öte yandan, "hükümet ile iş alemi"nin birlikte hareketi sayesinde bir kesim düzlüğe çıkıyor. Bir takım büyükler sermayelerini arttırıyorlar. 9-13 Mayıs tarihleri arasında 31 şirket 63.3 milyar liralık ser-

maye artışı yapmış. Bu sermaye artışlarının 60 milyarlık bölümünü ise Petkim Petro-Kimya Anonim Şirketi gerçekleştirmiş. Petkim'in 40 milyar lira olan sermayesi 100 milyar liraya yükseltilmiş. Petkim'in ortakları arasında Hazine, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ile Emekli Sandığı da bulunuyor. (*Cumhuriyet*, 31 Mayıs 1983)

"Başarılı" kuruluşlardan biri de OYAK'tır. 27 Mayıs'ta 23. Olağan Genel Kurulunu yapan OYAK'ın 1982 bilançosu 1 milyar 900 milyon lira fazlasıyla kapanmış. OYAK toplam 23 milyar 819 milyon lira vergi vermiş. (*Cumhuriyet*, 28 Mayıs 1983)

Bir de kapanmanın eşiğine gelmişken taze kanla canlanan, düzlüğe çıkanlar var. Örneğin, ortakları arasında Eskişehir Sanayi Odası, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası ve Eskişehir Bankası'nın bulunduğu Poriş Cıvata Fabrikası hisselerinin %30'unu bir sanayiciye satarak düzlüğe çıkıyor. Poriş, hammadde hazırlama tesislerinin Eylül'de açılmasıyla otomotiv sanayinin de gereksinimlerini karşılayacakmış.

Öte yandan Türkiye'nin en eski tekstil fabrikalarından Kula Mensucat geçtiğimiz yıl kapanmanın eşiğine gelmişken sermayesini 1 milyar liraya çıkarıyor. Kuruluşun Genel Koordinatörünün söyledikleri ilginçtir:

"Kriz durumu bize krizden çıkış çarelerini göstermiştir. Önce, kapanma eşiğindeki fabrika tekrar çalışır hale gelmiş, sonra, kapasite kullanımı artırılmış, en son olarak da sermaye arttırılmıştır. Kula Mensucat kriz yönetiminin güzel bir örneğini vererek

düzlüğe çıkmıştır." (*Cumhuriyet*, 15 Haziran 1983)

Krizin, krizden çıkış çarelerini gösterdiği doğrudur. Ancak bu çareleri yerine getirip getirmemek koşullarla ve güçle bağlıdır. Bir kez düzlüğe çıkan her kurum kapasite kullanımını arttırdığından söz ediyor. Bunu en başta faşizme borçludurlar. Poriş yetkilileri 1977'den sonra 3 yıl çok düşük üretim yaptığını söylüyorlar. Faşizm devrimci durumu bastırarak, sınıf kavgasını bastırarak üretimin artması için ortamı sağlamıştır. Bundan sonraki çareleri uygulamak ise olanaklarla, güçle bağlıdır.

Bugün Türkiye kapitalizminin krizden çıkış çarelerini finans kapital temsilcileri de görüyor. Ancak Türkiye kapitalizmi köşeyi dönmekten, düzlüğe çıkmaktan uzaktır. En büyük umutlarını bağladıkları İslam ülkeleri buna güzel bir örnektir.

Bu yıl Libya ve Irak'a yapılan dışsatımda büyük bir düşüş gözleniyor. Geçen yıl Ocak-Nisan döneminde Türkiye Libya'ya 102.2 milyon dolar, Irak'a ise 299.6 milyon dolarlık dışsatım yapmışken, bu yılın eş döneminde Libya'ya dışsatımı 73.6 milyon dolara düşmüş durumda. Irak'a olan dışsatımı ise geçen yılkinin dörtte birinden az, 62.1 milyon dolara düşmüş durumda. Her iki ülke de, içinde bulunduğu ekonomik darboğaz ve ödeme güçlükleri nedeniyle dışalımını kısmak zorunda kalmıştır. Türkiye başka ülkelerin pazarına yöneliyor. Ancak kapitalizmin genelde bunalım içinde olduğu bir dünyada bir zayıf halkanın öteki zayıf halkalar yoluyla krizlerini aşması bir rüya oluyor. Zayıf halkaların kendi aralarında geliştirmeye çalıştıkları ekonomik ilişkiler krizleri aşmalarına olanak vermiyor. Sonuçta, Türkiye'nin dış ticarette Ocak-Mart aylarını kapsayan 3 aylık dönemde dış ticaret açığı 1 milyar dolara varmıştır. (*Cumhuriyet*, 22 Mayıs 1983)

12 Eylül'cülerin kendilerini en başarılı saydıkları enflasyon konusuna gelince. Merkez Bankası Başkan Yardımcısı İbrahim Kurt, "fiyatlar-

daki artış oranı yüzde 30-32 dolayındadır" derken bankacılar "bu oranın daha üzerinde" diye ısrar ediyorlar. (*Cumhuriyet*, 15 Haziran 1983)

Burjuva economicileri durumu güzel özetliyorlar: "Konfeksiyon, transit taşımacılık, gemi işletmeciliği ve dış inşaat alanlarında bunalım gümbürtüsü duyuluyor". "Ekonominin halsiz düştüğü günümüzde faiz hadleri düşürülmelidir." (Aslan Başer Kafaoglu, *Cumhuriyet*, 19 Mayıs 1983)

Görüldüğü gibi finans kapitalin bunalımı "olumsuzundan" çözme çabaları sonuç vermiyor. Zayıf halkalarda yaşanan şiddetli krizler karşısında bunalım üstesinden gelemeyen ülke burjuvazilerinin başvurdukları yaygın bir yöntem var: Enflasyonla "psikolojik mücadele" yöntemi. Geçen ay Arjantin'de Arjantin Peso'sunun dört sıfırı atıldı. Böylece 52 bin peso olan sigara fiyatı 5 peso'ya, 3.5 milyon peso olan erkek ayakkabısının fiyatı da 350 peso'ya "düşürüldü". Böylece son yedi yıl içinde sürekli %100'ün üstündeki enflasyonla psikolojik olarak mücadele edilmesi amaçlanıyormuş. (*Hürriyet*, 3 Haziran 1983)

Türkiye'de de son günlerde faizler düşürülerek fiyat artışlarının hızlanması önlenmek isteniyor:

"Bunun ekonomik sonucundan çok psikolojik sonucu ağırlık taşıyor. Böylece enflasyonla psikolojik açıdan savaşılmış oluyor. Devletin halk üstünde yaratmak istediği etki bu. Çünkü sonbahara girerken fiyat artışlarının hızlanacağından korkuluyor." (*Cumhuriyet*, 15 Haziran 1983)

Görüldüğü gibi ülkemizde kapitalizmin krizini çözme yönünde karşı-devrimin başarısından söz etmek zordur. Çözmekten uzaktır. Kriz, uygulanan açık baskının da basıncıyla daha da kızışarak sürüyor. Finans kapital, çözemediği bunalımın, baskı altında tuttuğu sınıf savaşının her an patlayıvermesi korkusuyla "psikolojik savaş"da dahil her türlü savaşa yöneliyor, yönelecektir.

İşçi sınıfı bu çelişkiyi olumsuzundan çekecek, devrimi başaracaktır.

Sigortalıların günlük ortalama cari ve gerçek ücretlerindeki gelişmeler (1972-1982)

Yıllar	İstanbul Geçinme Endeksi		
	Cari ücret TL.	Ticaret Bakanlığı 1972 = 100	Gerçek ücret TL.
1972	43.88	100.0	43.88
1973	54.41	114.0	47.73
1974	68.26	141.2	48.34
1975	85.55	171.2	49.97
1976	115.30	201.0	57.36
1977	146.53	253.3	57.85
1978	207.93	410.1	50.70
1979	294.31	670.6	43.89
1980	426.96	1.302.8	32.77
1981	543.84	1.792.8	30.33
1982	691.03	2.378.6	29.05

Grev hakkının yirminci yılında grev hakkı için savaş

H. Erdal

Yeni Türkiye devletinin 1920 yılında kurulmasından ve özellikle 1925 yılında çıkarılan Takriri Sükun Yasası'ndan sonra Türkiyeli işçiler ilk kez 1946 yılında sınıf temelinde örgüt kurma olanağına kavuştular. 1946'da ve özellikle 1947'de kurulan *sendika* adlı örgütler grev hakkından ve toplu sözleşme yapabilme olanağından yoksundular. Bu yönleri ile, çağdaş anlamda sendika olmaktan çok, bir işçi dayanışma derneğine benziyorlardı.

Türkiye işçi sınıfı ve sendikal hareketi ilk defa yasal olarak grev ve toplu sözleşme yapabilme hakkını bundan 20 yıl önce, Temmuz 1963'de kazandı. Bu yönü ile Temmuz 1963, Türkiye sendikal hareketi için önemli bir yıldönümüdür.

1960'lı ve 70'li yıllarda burjuvazi ve gerici sendika yönetimleri, grev hakkının alınışına duyulan ilgiyi kullanarak, 24 Temmuz'u 1 Mayıs-lara karşı işçi bayramı olarak kabul ettirmek istediler. Ama bu sökmedi. Türkiye işçi sınıfı hem 1 Mayıslarına sahip çıktı, hem de grev hakkına, toplu sözleşme yapabilme hakkına sahip çıktı.

Bu 20 yıllık dönem içinde, zaten çok sınırlı olan grev ve toplu sözleşme yapabilme hakkı, iki kez toptan yasaklandı. Birincisi 1971-1973 askerel yönetim döneminde,

ikincisi 1980'den bu yana gelen faşist yönetim döneminde. Bu ara vermeler 20 yıllık dönemden düşülürse, Türkiye işçi sınıfı çağdaş anlamıyla sendikal haklara yalnızca 14 yıllık bir süre için sahip olabildi. Bugün, görünüşte, Türkiye'de sendikalar var, ama Türkiye işçi sınıfı en temel sendikal haklarını kullanamaz durumda. Faşist cunta bir dizi yasal değişiklikler yaparak Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildirgesi, Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonu ve İLO gibi uluslararası kuruluşların kabul ettikleri asgari sendikal hakları bile yok etti.

Bu değişikliklerin başlıcaları şunlardır: Nisan 1983'de yürürlüğe giren bir cunta kararnamesi, Türkiye işçi sınıfının ve emekçilerinin çok büyük bir bölümünü devlet görevlisi ilan ederek sendikalaşma haklarından yoksun bıraktı. Öğretmenlerden, posta memurlarından, buharlı lokomotif makinistinden, fabrika işçisine kadar çok geniş bir işçi ve emekçi kitlesi bu kararname kapsamına girdi. Türkiye'de, devletin ekonomik yaşamda oynadığı kapsamlı rol dikkate alınırca görülecektir ki Türkiye'de sendikalaşabilir emekçilerin ezici çoğunluğu bugün yasal olarak sendikalaşma hakkından yoksundur.

Cunta sendikalaşmasına olanak tanıdığı işçilere de sınırlamalar getirdi. 7 Mayıs 1983'de yürürlüğe giren 2821

sayılı yeni Sendikalar Yasası bir dizi anti-demokratik hüküm taşıyor. Bu yasanın belli başlı yenilikleri şöyle sıralanabilir:

— Sendika kurmak güçleşmiştir.

— Sendika yönetimine seçilme güçleştirilerek sendika bürokrasisinin güçlendirilmesi amaçlanmıştır.

— Check-off sistemine sınırlamalar getirilmiş ve check-off'un uygulanabilmesi için yüzde 10'luk bir alt sınır konmuştur.

— Sendikaları mali açıdan zayıf tutacak hükümler getirilmiştir.

— Bu yasanın getirdiği geçici maddeler, bütün sendikaların 1 Ocak 1984'e kadar kongrelerini yaparak tüzük ve yönetimlerini yeni yasaya göre düzenlemelerini zorunlu kılmıştır. Bunu gerçekleştiremeyen sendikalar kendi kendini feshetmiş sayılacaktır.

Cunta, grev ve toplu sözleşme yasasını da değiştirmiştir. Bu yasayla:

— Zaten sınırlı olan grev hakkı iyice sınırlanmış, grev hakkı bazı işkolları için tamamen yasaklanmıştır.

— Politik grev, dayanışma grevi ve hak grevleri yasaklanmış, yalnızca toplu sözleşme aşamasında uzlaşmazlık grevine olanak tanınmıştır.

— Sınırlı da olsa greve gitmenin önüne bir dizi yeni engel, bu arada devlet-işveren-sendika üçlüsünün zorunlu hakemliği getirilmiştir.

Cunta bir kararname ile sendikalaşmaya temel olacak işkollarını yeniden düzenlemiştir. Bu düzenleme, işçi sınıfını daha da bölmenin, sendikaları daha da devlet kontrolü altına almanın iyi bir örneği olmuştur.

— Uluslararası standartlarda ve İLO standartlarında 16 olan işkolu sayısı faşist cunta tarafından 28 olarak belirlenmiştir.

— Dünyanın hiçbir ülkesinde örneği olmayan bir Milli Savunma işkolu ihdas edilerek otomotiv, tekstil, gıda, kimya vb. işkollarını kapsayan çok geniş bir alan grev hakkından mahrum bırakılmıştır.

Bugün Türk-İş bünyesindeki göreceli ilerici eğilimli sendikaları böylece şekilde işkolları parçalara ayrılmıştır. Bunun en yeni örneği Petrol-İş Sendikası'nın bölünme zorunluluğudur.

Türk-İş bünyesinde, birbiriyle ilişkili işkollarındaki sendikalarda, ilerici eğilimleri gerici eğilimlere katacak şekilde birleşmeler zorunlu kılınmıştır. Bunun da en iyi örneği Kristal-İş Sendikası'nın Çimse-İş'e katılma zorunluluğudur.

Bugünkü koşullarda Türkiye sendikal hareketinin en önemli sorunu, çağdaş anlamda sendikal hakların yeniden elde edilmesi savaşıdır.

Bu savaş, aynı zamanda DİSK'li, Türk-İş'li, bağımsız sendika üyesi ya da sendikasız tüm işçilerin sendikal birliğini gerçekleştirecektir.

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!Burjuvaziye ve oportünizme
karşı savaşımayı
7. Yaz Taarruzu'naKorkmayın hemü
velatan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK - AL

Türkiye Komünist Partisi Eşgüdüm Komitesi

DUYURU

TKP EK olağan toplantısını yaptı. Toplantıda önce Üst Büro'nun yoğun çalışma raporu, daha sonra ülkenin ortamında beliren yeni özgüllükler ve partinin durumu ele alındı. Parti örgütlerimizin önümüzdeki dönemde geliştirmeleri gereken çalışma alanları ve dikkat etmeleri gereken siyasal, örgütsel noktalar belirlendi.

Önümüzdeki dönemin yoğun çalışmalarında tüm parti örgütlerine ağır görevler düşecektir.

*Türkiye Komünist Partisi
Eşgüdüm Komitesi
Üst Bürosu*

TKP Eşgüdüm Komitesi Kararları

I Ülkede durum

Ekonomik-toplumsal durum

Partimizin önündeki görevleri ele alırken öncelikle bir noktanın saptanması gerekir ki, işçi sınıfı ve emekçiler açısından yaşam artık dayanılmaz bir duruma gelmiştir.

Son üç yılda et fiyatları %560 artmıştır. Bugün etin kilosu 600-700 TL'dir. Yine son üç yılda basmanın fiyatı %279 artmıştır. Ekmek, elektrik, su, gaz gibi günlük kullanımda önemli yer tutan maddelere, kiralara büyük zamlar gelmiştir. Pahalılığın yanısıra

işsizlik artık her emekçi ailesini doğrudan etkiler boyutlardadır.

Bunlara karşılık çalışanların gerçek gelirleri giderek düşmektedir.

Asgari ücretle çalışan bir işçi, eline net geçen miktarın tümünü harcarsa günde yalnızca 547 gram et alabilmektedir.

Brüt gerçek ortalama ücret, 1982'de 1963 düzeyinin gerisinde, en yüksek olduğu 1977 düzeyinin ise yarısından da azdır. Brüt gerçek ortalama ücret 1963'den bu yana fiyatları sabit tutarsak, 1963'de 18 TL. iken, 1977'de 28-32 TL'ye yükselmiş, 1982'de 12.50-15.00 TL'ye düşmüştür.

Net gerçek ortalama ücret ise, 1971'den bu yana fiyatlar sabit tutulursa, 1982'de, 1977 düzeyinin üçte biri kadardır. 1977'de 32-35 TL. olan net gerçek ortalama ücret, 1982'de 11-13 TL. kadardır.

Tarımda da emekçilerin gelirleri son hızla düşmüştür. Tarım işçilerinin durumu endüstri işçilerinden daha kötüdür. Tarım girdilerinin pahalılığına karşılık, taban fiyatlarının düzeyi bu alandaki emekçi kesimin gelirlerini budamıştır.

İşçi sınıfı ve emekçiler üzerindeki bu ağır ekonomik baskı, bir de siyasal

baskılarla birleşince, hoşnutsuzluğun hızla yükselmesine ve yayılmasına neden olmaktadır.

Burjuvazi, ekonomik, siyasal tüm şiddetiyle işçi sınıfının ve emekçilerin sırtına bindiği halde, durum onun da tam istediği gibi olmaktan uzaktır.

İşçi dövizlerinde %20 düşüş olmuştur, ihracatta gerilme vardır. En önemlisi, kriz içinde olduğu söylenenlerin dışında kalan bazı belirleyici finans kapital odaklarının gerçek, yani fiyatları sabit tutarak ulaşılan kârlarına bakıldığında şu gözlenmektedir: 1977'ye kadar yükselen gerçek kârlar, 1980'e kadar hızla düşmüş ve 1980'den sonra da çok az, çok yavaş bir artış göstermiştir. Hatta aralarında Koç Holding gibi bazılarının gerçek kârlarında, mutlak bir azalma eğrisi gözlenmektedir.

Bu durum, Türkiye kapitalizminin ne denli derin yapısal sorunlarla karşı karşıya olduğunu ve bu sorunları çözme yolunda bir adım atamamış olduğunu çok güzel yansıtmaktadır.

II. Konferansımızın 1981'de öngördüğü gibi, faşizm mülkiyet ilişkilerini hızla genişletmiş, mülkiyet birimlerinin büyümesini getirmiştir. Anonim şirketlerin sayısı ve toplam şirket sermayesi içinde anonim şirket sermayesinin tuttuğu pay, büyük artış göstermiştir. Son sıralarda sermaye arttırımı yoğun olarak sürmektedir. Ayrıca uzun yıllardır ilk kez hisse senetleri piyasasında canlanma vardır ve bu da mülkiyet birimlerinin büyümesinin bir parçasıdır.

İşçi sınıfı ve emekçiler üzerinde ağır bir ekonomik şiddet uygulandığı, mülkiyet ilişkilerinde genişleme, birimlerde büyüme belli ölçüde sağlandığı halde, kârlarda istenen yükselme gerçekleşmemiştir.

Marks'ın 165. doğum ve 100. ölüm yıldönümünü saygıyla anarken, Türkiye'deki bu durum, Marksizmin dev gücünü kanıtlayan bir ovnedir. Burjuva ve türlü oportünist, revizyonist odakların artık işlemediğini kanıtlamak için durmadan uğraştıkları "azalan kâr hadleri yasası", emperyalizmin zayıf halkası Türkiye'de bütün yasallığıyla kendini açığa vurmaktadır.

Türkiye'de devlet tekeli kapitalizmi, finans kapital, orta gelişmiş bir taban üzerinde yükselmiştir. Göreceli olarak küçük ve geri birimleri içeren bu tabana dayanabilmek için, finans kapital bu tabana da kendine bağımlı işleyen bir makinelaşma yaymıştır. Ancak makineler artı-değer üretmez. Artı-değerin kaynağı işçi sınıfının sömürsüdür. Üretimde makinanın göreceli ağırlığı arttıkça, kâr hadleri düşer. Düşmüştür.

Bu düşüşe karşı, Marks'ın da belirttiği, sömürüyü arttırmak, daha kârlı dış ticaret ve dış yatırım alanları bulmak

gibi önlemler alma zorunluluğu doğmuştur. Emperyalistleşme, azalan kâr hadleri yasasıyla doğrudan bağlıdır.

1980'de başa gelen faşizm, sınıf savaşımı geçici olarak bastırarak sömürüyü akıl almaz boyutlara çıkarmıştır. Öte yandan, dışa açılma artık günün belgisi olmuştur. Emperyalistleşmek, kârlı pazarlar ve yatırım alanları bulmak için üretim zamanı, miktarı, maliyeti ve kalitesi açısından uluslararası standartlara ayak uydurmak gereklidir. Bunun için de içeride teknolojik düzeyi yükseltmek gereklidir.

Teknolojik düzeyi yükseltmek için daha büyük mülkiyet birimleri ve ileri teknik gereklidir. Türkiye gibi bir ülke için aynı zamanda bol döviz, bol ihracat ve bol dış kredi gereklidir. Kısır bir döngü söz konusudur.

Türkiye burjuvazisi kârlı dış ticaret ve kârlı dış yatırım alanları bulmak zorundadır. Ancak bunu bulmak için gerekleri yerine getirmek, yine kârlı dış ticarete, dış yatırıma takılıdır. Bu nedenle içeride mülkiyet birimlerini büyüttüğü, işçi sınıfı ve emekçilerin sofrasındaki son dilim ekmeğe de gözünü diktiği halde, kısır döngüyü değil kırabilmek, zorlamaktan bile uzaktır.

24 Ocak kararları, Türkiye kapitalizmini uluslararası standartlara uygun bir düzeye ulaştırmak için, doğal ayıklanma sağlayacak bir yarış başlatmıştır. Ancak yarış pisti bu yarışın sarsıntısını kaldıramadığı için, yarış kuralları sulandırılmıştır. 24 Ocak kararlarının uygulanması da, uygulanmaması da sorun doğurmuştur, doğurmaktadır. Burjuvazi de hoşnutsuzdur.

Bu durumda özellikle uluslararası mali odaklardan gizlemek için son zamanlarda veriler düpedüz sansür edilmekte, çarpıtılmaktadır. Enflasyon oranı konusunda iki bakan bile birbirine yakın rakamlar söyleyemiyor. İşsizliğin boyutları gizleniyor. İhracatın azaldığı haberi gazetelere önce yansdı, sonra birden kesildi.

Burjuvazi köklü sorunlarıyla artık yalnızca psikolojik düzeyde savaşma, kendini de, destekçilerini de avutma durumundadır. Ülke ekonomisinin içinde bulunduğu kısır döngüyü, ancak işçi sınıfının devrimci önderliğinde, halk yığınlarının coşkun inisiyatifi kırabilir. Geçen üç yıl bir kez daha doğrulamıştır ki Türkiye'nin tarihsel yazgısı devrimdir.

Partimizi, daha yoğun, zorlu ama çok zevkli ve onurlu bir hazırlık bekliyor.

Siyasal durum

İşçi sınıfının, emekçi yığınların, Kürt halkının kızgınlık içinde olduğu, artık Türkiye'nin günlük yaşamında, kahve-

de, otobüste, trende kendini açığa vuran ve burjuvazinin de çok iyi gördüğü bir olgudur.

Partimizin II. Konferansı, Türkiye gibi güçsüz bir temelde, faşizmin ittifak blokunun ancak tekel dışı burjuvaziye kadar uzanabileceğini vurgulamıştı. Yaşam, faşizmin ittifaklarının tekel dışı burjuvaziden öteye gidemeyeceğini kanıtladığı gibi, zaman geçtikçe ona bile bir ittifak platformu sağlamaktan aciz kaldığını gösterdi. Önceleri kişiliksiz ve pısrık bir beklenti içinde "muhalfe" yapan çeşitli burjuva kesimler, şimdi giderek artan bir muhalfe yürütüyorlar.

Faşist cuntanın ülke içindeki sağlam olmayan konumu, Ortadoğu'da odaklaşan çıkar çatışmaları ve yurtdışındaki devrimcilerin, demokratların yoğun sergileme çabalarıyla, cunta uluslararası alanda da oldukça soyutlanmış durumdadır.

Faşizmin üç yıldır izlediği dış siyasetin belirleyici özelliği, doğrudan ve açıkça emperyalistleşme amacına yönelik olmasıdır. Dışarıda kârlı yatırım alanları arandığı açıkça konuşulmaktadır. Kıbrıs'ın işgalinin, İskenderun körfezinin savunulması, İsrail'e karşı bir üs tutulması açısından önemli olduğu vb. gerekçeler açıkça öne sürülmüştür. Irak, İran, Lübnan ve Yunanistan'a vb. ilişkin düpedüz yayımlacı sövenist propaganda yürütülmektedir. Eski tarihsel faturalar olarak Musul-Kerkük petrolerinden söz edilmektedir. Irak'a son saldırı da Kürt halkına baskı ve bu genel emperyalistleşme amacı çerçevesindedir.

Türkiye'nin emperyalistleşme amacıyla üstlenmek istediği rol, NATO'nun, NATO içinde de özellikle ABD'nin bazı çıkarlarıyla üst üste düştüğü için, son yıllarda dış siyasette ABD etkisi hızla artmıştır. Bazı Avrupa emperyalist ülkeleriyle belli ilişkiler öne çıkmış, Sovyetler Birliği'yle ilişkilerde ise gerileme olmuştur.

Ancak, Türkiye dış siyasetinin özü, dünyadaki çelişkilerden yararlanarak emperyalistleşmek olduğu için, faşist cunta yarın ABD'ye karşı konuşabilir, Sovyetler'le ilişkilerini geliştirebilir. Nasıl ki bugün İsrail'e karşı, Filistin halkının kurtuluş savaşından yana görünmesi faşizmin gerici, halk düşmanı özünü gizleyemiyorsa, yarın ABD'ye karşı görünmesi, Sovyetler Birliği ile "dostluk" yapması da bu özü gizleyemez.

Son yıllarda detantın gerilemesi, gerginliğin artması ve yalnızca nükleer bir dünya savaşını tehlikesi üzerinde tartışma yürütülmesinin yerel-bölgesel yayımlacı savaşları gölgelemesi, dış siyasette halk düşmanı faşist cunta için elverişli ortam

yaratmıştır. Bu ortamdan ve Orta-doğu'nun karışık durumundan yararlanan cunta, "terörizme" karşı savaş kılıfı ardında, kendi terörizmini dışa yayma amacını taşıyan bir uluslararası kampanya yürütmektedir. Bununla önemli bir uluslararası gerici odayı olduğunu da kanıtlamaktadır.

"Terörizme karşı" savaşım kılıfı ardında yoğun militarist hazırlık sürmektedir. ABD'ye yeni üsler verilmesi, Doğu'da askersel boşluk olduğu vb. açıkça konuşulmaktadır. Kürt halkına ve Irak'a girişilen saldırı, açıktır ki çok daha büyük planların küçük bir parçasıdır.

Türkiye devleti bölge halkları için güncel bir tehlike oluşturmaktadır. Partimizin sosyal emperyalist, likidatör "resmi" yönetimi, "barış" savaşımı adına, dikkatleri, Sovyetler'in Türkiye'ye karşı saldırgan rolüne olduğu (!) bir nükleer savaş tehlikesine yönelterek, asıl acil tehlikeyi gözlerden gizlemektedir. Oysa, son sıralarda, faşist cuntanın üç yıldır izlediği şovenist yayılmacı siyaset, eyleme geçme hazırlığı içindedir. Faşist cunta terörist saldırıya hazırlanıyor.

Ne var ki, bu saldırganlık hazırlığı, önemli ekonomik, toplumsal sorunları çözme yolunda kalıcı adımlar atmış olmanın verdiği güce ve güvene dayanmıyor. Tam tersine, IMF raporunda bile belirtildiği gibi, "hiçbir yapısal değişiklik sağlayamamış" bir yönetimin dışa yönelik dayanaksız, hırçın, küstah girişimlerden medet ummasını yansıtıyor. Bu nedendir ki faşist cunta amaçlarına bölgede savaş çıkararak da ulaşamayacaktır.

Bugün ülkenin iç siyasal yaşamını belirleyen, işçi sınıfının, Kürt-Türk tüm emekçilerin yoğun öfkesi, burjuva muhalefet ve faşist cuntanın ipleri elden kaçırmamak için yaptıklarıdır.

İşçi sınıfının, Kürt-Türk emekçilerin kızgınlığı, ağır baskı nedeniyle siyaset sahnesine henüz açıktan ve doğrudan yansımıyor. Siyasal yaşamda, yarattığı endişe ile burjuva muhalefetin hareketlenmesinde ve faşist cuntanın önlemlerinde bir etken olarak dolaylı yansıyor.

Faşist cunta kapitalizmin ekonomik, toplumsal sorunlarını çözme yolunda kalıcı adımlar atmadığı için, bu amaçla uygulanan siyaset halk yığınlarında hoşnutsuzluğu körüklemekten başka bir işe yaramadığı için ve bu hoşnutsuzluktan duyduğu endişeyle burjuva "muhalefet" pısrık bekleyişinden çıkıp muhalefete geçti.

Aynı nedenlerle, faşist cunta, giriştiği siyasal manevraların çerçevesini dar tutmaya çalışıyor. Ekonomik manevra alanı dar olduğu için cunta siyasal manevraya başvurmuştu. Şimdi, oyun

olarak girişilen manevra, varolan çatlağın gerçekten yansıdığı bir alana dönüşmektedir.

Siyasetin "serbest" bırakılmasıyla, Evren'in tüm uyarılarına karşın, sürekli parti kurulmaktadır. Faşist cunta, kurucuları defalarca veto ettiği, ağırlığını MDP, HP gibi iyice kukla partilerden yana koyduğu halde, parti sayısının 16-17'ye kadar çıkması beklenmektedir. Vetolara karşı açık muhalefet vardır. Ve bu muhalefete karşı da cunta siyasal manevranın çerçevesini, kendi kukla partileriyle sınırlı tutmaya kararlı görünmektedir. Karşılıklı cüretkar adımlar atılıyor.

Faşist cunta burjuva muhalefete bile tahammül edemiyor.(Bunu gören *menşevik TKP'nin Sesi* radyosu daha dün kadar cuntanın sağında gösterdiği Demirel'i bugün cuntaya karşı cepheye çağırıyor!)

Bu karşılıklı tahammülsüzlüğün altında yatan, çözümsüz kalan sorunlar temelinde, işçi emekçi yığınlar üzerinde ağır ekonomik siyasal şiddet uygulanmasına karşın, kârlardaki azalmanın engellenememiş olmasıdır. Karşılıklı tahammülsüzlük kapitalizmin can korkusundan kaynaklanıyor.

Son EK kararlarında yapılan değerlendirme bugün daha çok geçerlilik kazanmıştır: Olanaklar ve tehlikeler artmaktadır.

Halk yığınlarında hoşnutsuzluk birikmiş olması, burjuvazinin de kendi durumundan pek memnun olmaması ve halktaki hoşnutsuzluğu, kendi çıkarları doğrultusunda taban edinme çabası, bunun istemeden patlamalara yol açma olasılığı karşısında, faşist cunta her türlü yolu deneyerek, siyaseti, yalnızca güdümlü çerçeve içinde tutmaya kararlı görünüyör.

Olanakların artması, bu dar, güdümlü siyasal çerçevenin genişlemesi, hatta parçalanması ve halk yığınlarındaki öfkenin açık siyasal savaşıma yansımaları yönündeki eğilimdir.

Öte yandan, tehlikelerin artması, çizdiği dar sınırları korumak için faşist cuntanın girişebileceği daha azgın baskı ve terör önlemlerini içermektedir. Ülkedeki ekonomik toplumsal durum, faşist cuntadan kaynaklanan tehlikelerin, olanakların artışıyla yavaşlatılmaktan öteye gidemeyeceği olasılığını güçlendiriyor. Ancak olanakların artışı içinde bir dizi başka tehlikeler gizlidir.

Burjuva muhalefet, faşist cuntanın dayattığı dar siyasal çerçeveyi kendi istediği yönde genişletmek için halk yığınlarındaki hoşnutsuzluğu taban edinme çabası içindedir. Faşist cuntanın yasaklarında kararlılığı, burjuva muhalefetin daha da güçlenmesini, "gerçek bir anti-faşist güç" görünümüne almasını

ve göz boyamasını getirecektir. Orfaya demokrasi ve özgürlüğü savunan burjuva kahramanlar çıkacaktır. Bu ciddi tehlike komünistlerin ideolojik savaşımı hızlandırma, burjuva muhalefeti sergileme ve devrimci alternatifi, en başta da komünist partisini güçlendirme görevini acilleştiriyor.

Burjuva muhalefetteki hareketlenme, sol hareket içinde burjuva kuyrukçusu görüşlerin de yayılması neden oluyor. Bugüne dek, daha çok reformcu sol içinde yaygın siyasal ve örgütsel anlayışlar, öteki kesimlerde de savunulur oldu. Halkın hoşnutsuzluğunu burjuva muhalefete taban yapmaya, burjuvazinin demokrasi ve özgürlük şampiyonu olarak göz boyamasına yarayan bu tür görüşlere karşı ideolojik savaşım da büyük önem taşımaktadır.

Ülkenin kritik bir dönemece doğru ilerlediği bir sırada komünistler titiz ve uyanık olmak durumundadırlar:

Faşist cuntayla öteki burjuva kesimler arasındaki çelişkilerden yararlanırken, komünistler aynı zamanda burjuva muhalefetin halktan soyutlanması için çalışacaklardır. Ülkemizde halkın gerçek ve kalıcı kazanımlar elde etmesinin tek yolu proletarya hegemonyasında savaşımdan geçer. Burjuva önderlik, halkın öfke ve enerjisini kendi çıkarları doğrultusunda harcamaktan başka birşey sağlayamaz. Bu gerçeği halkın arasında yaymak, tek kurtuluş yolunun işçi sınıfıyla birlikte savaşmak olduğunu geçmiş devrimci deneylere dayanarak hatırlatmak acil bir görevdir.

Faşist cuntanın çizdiği siyasal çerçevenin gevşemesi yönündeki eğilim legal olanaklardan yararlanmanın her zamanki önemini daha da arttırmaktadır. Doğrudan siyasal alanda legal olanaklardan yararlanmak, daha yavaş ilerleyen bir süreç olabileceği benziyor. Bu alanda ani değişimlere hazır olmak büyük önem taşımaktadır. Öte yandan, özellikle yaygın ve bunun yanı sıra dernekler düzeyinde her türlü legal olanaktan vargüçle yararlanmayı hızla arttırmak gerekiyor.

Düşman sınıfın düzeni içindeki legal olanaklardan ancak güçlü bir illegal komünist partisi doğru ve başarılı olarak yararlanabilir. Partiyi güçlendirmek, konspirasyonu arttırmak, her zaman olduğu gibi en başta gelen görevdir. Partiyi güçlendirmek ve ileride, legal hareketi legalist oportünist görüşlere bırakmamak için büyük bir enerjiyle çalışmak gerekiyor.

Sendikalar sorunu

Faşist cuntanın getirdiği iş yasaları, çok sayıda işçiyi memur statüsüne geçirmekle, genelinde işlemeyen sendikalarda

binbir güçlkle örgütlü olabilecek, ama hiçbir durumda haklarını savunmayan bir işçi sınıfı öngörmektedir. Bu yasalar gerçekte sendikal çalışmayı yasaklayarak işçi sınıfının en küçük sendikal kıvılcığından bile burjuvazinin ne denli korku duyduğunu yansıtır. Aynı zamanda ekonomik demokratik haklar kazanmanın yolunun tüm yasaklarıyla birlikte faşizmi yıkmaktan geçtiğini canlı bir biçimde kanıtıyor, yasal illüzyonların yolunu tıkıyor.

Yeni iş yasalarına göre sendikaların işleyebilmesi, iş kolunun %10'unu örgütleyebilmesiyle bağlıdır. Bunun böyle olup olmadığını saptayacak olan ise Çalışma Bakanlığı'dır. Yetki belirlemede referandum yine yasaaktır. Devletin sürekli ve keyfi mali, idari denetimi altında tutulan sendikalar, üyelik, kongre, yönetim, sözleşme çalışması gibi her alanda bürokratik engellerle sarılmıştır. Sendikal işleyiş anti-demokratikleştirilmiştir. II. Konferans kararlarımızda belirtilen korporatif devlete bağlı sendika özlemini, faşizm bu yasalarla yaşama geçirmeye çalışıyor.

Sendikaların kültürel çalışma yapımları bile yasaaktır. Eğitim, meslek eğitimiyle sınırlı, üstelik sendikalar meslek eğitimiyle görevlidir. Ücretler, değil meslek eğitimi harcamalarını, bir işçinin ekmek parasını karşılamaktan uzak olduğu halde, meslek eğitimi sendikaların üzerine bırakılarak, işçinin parasıyla burjuvazi için kalifiye işgücü yetiştirilmek istenmektedir. Ayrıca yeni yasalara göre işyeri temsilcisinin görevi, işçinin hakkını savunmak değil, çalışma barışını korumaktır. Genç işçilerin sendika yönetimine gelmeleri ise engellenmektedir. Herhangi bir sendika yöneticisi faşist Yasa'sına göre suç işlerse, sendikanın ya da tüm konfederasyonun çalışmaları durdurulmaktadır. Bu faşist yasaya göre sınıf savaşımı suçtur. Dolayısıyla, sınıf sendikacılarının yönetime gelmesi engellenmekte ve sendikayı kapatma tehdidi altında, sendika tabanındaki işçilerin kendi çıkarlarına aykırı bir yönde davranmaları için bürokratik baskı yapılmaktadır.

Yeni iş yasalarına göre sendikalar %10 işkolu barajını aşarlarsa, yine her yönden bürokratik engellerle çevrili bir toplu sözleşme hakkına sahip olabiliyorlar. Birçok hükmün toplu sözleşmeye giremeyeceği yasayla belirlenmiştir. İşkolu barajı konduğu halde, işkolu çapında toplu sözleşme yasaaktır. En önemlisi grev hakkı gerçekte yok edilmiştir.

Birçok işkolunda grev yasaaktır. İş kazalarının en çok can aldığı kömür işkolu da bunlar arasındadır. Böylece işçilerin ihmâl yüzünden ölüme karşı hak aramaları bile engellenmiştir. İşçile-

re, burjuvazinin çıkarları için yalnızca aç kalın değil, aynı zamanda sessizce ölümlenmektedir.

Grev yasağı konmayan işkollarında çeşitli zamanlarda, çeşitli gerekçelerle yine grev yasaklanabilmekte, yalnızca grev değil, grevin propagandası da suç sayılmaktadır. Yasaklanmasa da zaten grev hakkı kullanılmaz duruma sokulmuştur.

Greve yalnızca toplu anlaşmazlık sırasında gidilebilir. Belli bir süre içinde grev kararını "yetkili organlara" bildirmek, bildirildiği tarihte başlamak, greve gitmeden önce araya arabulucular sokmak gibi binbir türlü bürokratik engel getirilmiştir.

Hak grevi yasaaktır. Sendikası işçiler greve gidemeyecekleri gibi grev yasağı yoksa, sendikal işçiler yalnızca toplu anlaşmazlık durumunda greve gidemiyorlar. Toplu sözleşme bağlandıktan sonra, patron onu uygulamasa da işçiler grev yapamıyorlar. Böylece yalnızca toplu sözleşme yapmak değil, yapılına uygulamak da olanaksızlaştırılmıştır. Bunun yanı sıra, bağlanan toplu sözleşmenin süresi bitene kadar yeni bir toplu sözleşme yasaaktır. Yani işveren toplu sözleşmeden sonra işçileri atabilir ve 2-3 yıl sözleşmesiz işçi çalıştırabilir.

"İyi niyete" (!) aykırı grevler de yasaklanabiliyor. Ayrıca işverene, grevin yasa dışı olup olmadığına karar verme ve yasa dışıysa işçileri işten atma yetkisi tanınmıyor. Böylece "iyi niyet" in, "adaletin", yargının sınıfsal özü çok güzel açık ediliyor.

Grev süresi için ücret, sosyal yardım ödenmesi ve bu sürenin kıdem tazminatı açısından geçerli sayılması yasaklanıyor. Ayrıca grev sırasında iki gözcünün dışında işçilerin grev yerinde bulunması, bu iki gözcünün çadır vb. bulundurması ve "bu iş yerinde grev vardır" dışında belgi taşınması yasaklanıyor. Grev sendika denetiminde olmadığı halde, grev sırasındaki zararları sendikanın ya da işçilerin ödemesine ilişkin hüküm, işverenin mal ve makinalarını düzmece gerekçelerle sendikalara ödetme niyetini yansıtır.

Yeni iş yasalarına göre sendikası işçilerin hiçbir hakkı yoktur. Sendikal işçilerin kullanılması olanaksız, göstermelik bazı "hakları" vardır. Ama Türk-İş'in çalışması önüne bile engeller dikilmiştir. Ocak 1984'e kadar tüm sendikalar, bu arada Türk-İş bir dizi bürokratik değişiklikler gerçekleştirerek zorundadır. Yeni İşkolları Yönetmeliği'ne göre bazı sendikalar bölünmek, bazıları birleşmek zorundadır. Zaman, mali çerçeve ve yasadaki belirsizlikler açısından bunlar büyük güçlükler taşımaktadır. Bu güçlükleri aşp da varlığını korursa, Türk-İş bu kez de

sendika ağalarının yönetiminde kalacaktır. Çoğu genç olan, sosyal demokrat eğilimli sendikacılar bile yönetimden ayıklanmaktadır.

Faaliyeti askıya alınmış sendikaların üyeleri için ise durum daha da ilginçtir. Özellikle DİSK üyelerine yönelik bu hükümlere göre, DİSK davası beraatle sonuçlanmazsa ve DİSK üyeleri yasanın yayınlanmasından sonraki 6 ay içinde noter huzurunda DİSK'ten ayrılıp, 5 forma doldurup, noter huzurunda bir başka sendikaya üye olmazlarsa, sendikal haklardan tümüyle yoksun kalıyorlar! Başka sendikalara üye olmak konusunda bile binbir bürokratik engelle takılıyorlar.

İş yasaları, sendikal, sendikası, Türk-İş'li, DİSK'li ya da başka sendikadan tüm işçileri doğrudan ilgilendirmektedir. Bu yasalar, tüm işçi sınıfının en küçük ekonomik, demokratik haklarının bile elinden alınmış olduğunu, yasaklarla elinin kolunun bağlanmak istendiğini belgelemektedir. Bu yasalara karşı savaş, tüm işçilerin sınıf sendikacılığı temelinde sendikal birliğini acileştirmekte, bu birlik için önemli bir platform oluşturmaktadır.

Komünistler daha faşist cunta başa geldiğinde, onun yasaklarını kırma için yapılması gerekenin, sendikası kalmamak, varolan sendikalarda çalışma yürüterek sınıf sendikacılığı temelinde işçilerin sendikal birliğini güçlendirmek ve birlik içinde savaşımı yükseltmek olduğunu söylemişlerdir. Bugün çıkan iş yasaları bundan başka bir yoldan gidilemeyeceğini daha somut olarak kanıtlamıştır.

Türkiye işçi sınıfı büyük bir görevle karşı karşıyadır. Tüm sendikası işçiler, tüm sendikalar, edindikleri şanlı devrimci gelenekleriyle tüm DİSK'li ileri işçiler Türk-İş'e dalmalıdır. İşçiden yana bir yönetim altında demokratik bir Türk-İş'de birliği sağlama savaşımıyla, ekonomik demokratik haklar için faşist cuntaya karşı savaşım birleştirilmelidir. Faşist cuntanın yasaklarına verilecek en iyi yanıt, DİSK'in gelenekleri doğrultusunda, sınıf sendikacılığı temelinde, en büyük sendikal örgüt olan Türk-İş'de sendikal birliği sağlamaktır! Bu gerçekleştirilirse burjuvazinin saldırısı geri tepecektir. Burjuvazi işçi sınıfı üzerinde sıkı denetim kurmak isterken, karşısında denetim kuramayacağı kadar güçlü bir sendikal birlik bulacaktır.

Sendikası işçiler!

Sendikası kalmayın. İşkolunuzdaki en uygun sendikaya katılın. Bu sendika Türk-İş'e üye değilse üye olması için, üye olduktan sonra da Türk-İş'de sınıf sendikacılığının egemen olması için çalışın. Bugünkü cendereyi parçalamanın yolu, işçilerin doğru bir sendikacılık

anlayışı temelinde sendikal birliğinden geçer. Üstelik böyle bir birlik işçilerin uzun erimli çıkarları açısından da kalıcı bir kazanım olur.

DİSK üyeleri, Türkiye'nin en bilinçli, deneyimli işçileri! Size büyük görev düşüyor.

Savaş geleneklerinizin, şanlı devrimci deneyimlerinizin sınıf kardeşlerinizden kopuk bırakılmasına izin vermeyin. İşkolunuzdaki en elverişli sendikaya üye olun. Bu sendika Türk-İş'e üye değilseniz, üye olması için uğraşın. Ortamın bilincinde, dikkatle çalışarak Türk-İş'e dalın. Şanlı savaşlardan öğrendiklerinizi Türk-İş tabanına da tanıttın. Ve Türk-İş yönetiminin işçiden yana bir yapıya kavuşması kavgasını başlatın.

DİSK'in bilinç ve deneyimiyle, en büyük sendikal örgüt Türk-İş'in çatısı altında vücut bulacak sınıf sendikacılığı burjuvazi için bir kabustur. Burjuvaziye nice kabuslar yaşattığımız, bir yenisini daha yaşıtın.

Türk-İş'li işçiler!

Tabanın söz ve karar sahibi olmasını engelleyen anti-demokratik işleyişle ve yönetimiyle, Türk-İş, bugüne dek, büyük bir işçi kesimini devrimci sınıf savaşımının, sınıf sendikacılığının dışında tutmayı amaçlıyordu. Bunun acı sonuçları yaşamda yansdı. Faşizmin gelebilmesinde ve işçiler üzerinde bugünkü

cendereyi kurabilmesinde bunun payı büyüktür.

Yeni iş yasaları Türk-İş'in anti-demokratik işleyişini çok daha fazla geriye çekmeyi, sınıf sendikacılığını Türk-İş'den iyice dışlamayı amaçlıyor. Bu yasalara göre Türk-İş sendikal çalışma bile yürütmesi engellenen, devlet denetiminde bir örgüt durumuna geliyor.

Türk-İş'li işçiler! Buna karşı durun. Tüm sınıf kardeşlerinizin Türk-İş çatısı altında ve sınıf sendikacılığı temelinde birleşmesi için siz de içeriden ağırlık koyun. Ülkede ve Türk-İş'de kurulan anti-demokratik, işçi düşmanı düzeni yıkmak birbiriyle bağlıdır. Türk-İş'in işçiden yana bir sendikal birlik çatısı olabilmesi, bugün tüm işçi sınıfı üzerindeki ağır ekonomik siyasal baskıya karşı savaşım verebilmekle doğrudan bağlıdır. İşçi haklarını tümüyle yokeden iş yasalarına karşı savaşımı, demokratik bir Türk-İş savaşımıyla birleştirin!

Öteki sendikalardaki işçiler!

Sendikanızın Türk-İş'e katılması ve Türk-İş'de sınıf sendikacılığının egemen kılınması için çalışın. Türkiye'de işçi hakları için savaşım verebilmekle, sınıf sendikacılığı temelinde işçi sınıfının birliğini kurabilmek artık kopmazcasına bağlıdır.

Yeni iş yasaları tüm işçi sınıfına indirilmiş ağır bir darbedir. İşçi sınıfının bütün haklarını yekettiği gibi buna karşı savaşım vermenin bütün yasal yollarını da tıkamaktadır. Bunlara karşı savaşmak, yasal çerçeveye sınırlı olamayacağı gibi, olağan bazı sendikal haklar kazanmak bile, eninde sonunda bu yasal çerçeveyi bütünüyle parçalamayı gerektirecektir.

İşçi sınıfımız, tüm aklı ve hüneriyle, koşulları dikkate alarak, uygun yollardan hazırlık yaparak sendikal birliğini kurmalı ve güçlendirmeli, iş yasalarına karşı savaşımı yükseltmelidir.

İş yasalarına karşı savaşımın kendisi de gösterecektir ki, en basit sendikal hakları bile kazanmanın yolu, anti-faşist savaşımıyla, devrim kavgasıyla bağlıdır. İşçi sınıfına hoş görünmek için burjuva muhalefet de işçi haklarından konuşacaktır. Buna karşı uyanık olmak ve yığınları da uyarmak gereklidir.

Türkiye gibi bir ülkede, hiçbir burjuva kesimin işçi haklarına ilişkin hiçbir vaadi, kısa erimli olarak bile geçerlilik taşımaz. Burjuvazinin vadelerinin sonu 12 Eylül'lere varır. Bunu yaşam kanıtladı. İşçi haklarının, yalnızca işçi haklarının değil, tüm halkın demokratik haklarının tek güvencesi, bu yolda savaşın tek güvenilir öncüsü, işçiden başkası olamaz!

II

Parti örgütünün durumu

Yaz taarruzu

Bu yıl olanaklar ve tehlikelerin arttığı bir ortamda 7. Yaz Taarruzu'nu başlattık. Partimiz, burjuvaziye karşı devrimci savaşta yüklenmiş olduğu rolü başarıyla yerine getirmeye hazırlanıyor.

Bu hazırlığın bir parçası, "devrimci savaş devrimci özveri üstünde yükselir" anlayışıyla herşeyini partiye ve devrime adayan ikircimsiz kadrolar hazırlayan geleneksel yaz taarruzlarıdır.

Bu yılki yaz taarruzu öteki yıllara göre daha farklı bir konumda başladı ve sürüyor. Bunun çeşitli nedenleri vardır. Partimizin "resmi" kanadından saflarımıza çok önemli katılmalar oldu. Yaz taarruzuna katılım ve örgütlülük düzeyimiz öteki yıllara oranla hem nitelik, hem nicelik olarak daha yüksektir. Tüm örgütlerimiz, geleneksel yaz taarruzunun devrimci mantığını kavramış, deney ve bilgi birikimi oldukça artmıştır.

7. Yaz Taarruzu'muz bu koşullar altında büyük bir coşkuyla sürüyor.

Yaz taarruzunun ortasını geçtik. Örgütlerimiz koymuş oldukları taah-

hütlerin toplanmasında çeşitlilik göstermektedirler. Kimi örgütlerimiz taahhütlerinin tamamına yakını, kimisi %50'sini kimisi ise henüz daha azını toplamış durumdadır. Tüm örgütler taahhütlerin zamanında toplanması için

çaba göstermelidirler.

Yaz taarruzu çalışmalarının önemli bir parçası yığınlarla bağlıdır. Varolan yığın bağlarını daha düzenli ve yoğun hale getirmek için özel çaba harcanmalıdır. Merkez yayın organı temelinde yığınlarla ilişkiyi yükseltmek gerekir. Dış bağışlara daha ciddi yaklaşmalıyız. Bugün bağış olarak toplanan oranı aşmayı hedeflemek aynı zamanda geniş yığınlarla ilişki kurmak demektir. Çeşitli sosyal çalışmalar yeterli değildir, geliştirilmelidir.

Eğitime önem verilmelidir. Koşullar ne olursa olsun eğitim aksamamalıdır. Bazı örgütlerimizde pratik çalışmalardan ötürü, eğitime pek zaman ayrılmıyor. Bu eksiklik en kısa zamanda giderilmelidir. Eğitim devrimci coşkuyu artırır, militanların örgüte olan güvenini pekiştirir, pratik çalışmalar için yeni enerji getirir.

Yaz taarruzu boyunca her örgüt planlı, programlı çalışmaya ağırlık vermelidir. Örgüt seferberliği hedefleri sürekli gündemde tutulmalı ve çıkarılan programlar zamanında üst örgüte iletilmelidir.

Örgütsel görevler

Parti içi savaşımın çizdiği eğrinin özgülükleri, Türkiye'nin siyasal ortamındaki gelişmeler, Türkiye'de ve Avrupa'da sınıf savaşımının geçmekte olduğu dönemeç, tüm örgüt birimlerimizi hızla yeni ve zorlu görevlerle yüzyüze getirmektedir.

1 Mayıs eylemlerinin de açıkça gösterdiği gibi, sol hareketlerin tabanında siyaseti bırakma eğilimi henüz sürüyor olmasına rağmen partimiz büyüyüdü. Yiğün bağları güçlendi. Türkiye'de ve Avrupa'da örgütlerimiz, komünist propaganda ve ajitasyona duyarlı, öncü örgütünü arayan işçiler arasından, işçi yataklarından en ileri unsurları komünizmin sancağı altında toplamayı sürdürdü. Buna, Türkiye toplumunun sorunları karşısında aciz kalmış, partiyi likide etmeye yönelmiş, parti içi savaşımında kadroları moralsizliğe iten "resmi" azınlığın tutumuna başkaldıran çok sayıda yoldaşın *İşçinin Sesi* saflarına katılımı eşlik etti.

Parti kadrolarını, bugün, Türkiye'de işçi sınıfının yükselen savaşına öncülük edecek, menşevizmin kökünü kazıyacak, tek bir ideoloji, tek bir disiplin temelinde, sıkı, çelik bir yumruk gibi savaşacak Türkiye Komünist Partisi'ni hızla yükseltme görevi bekliyor.

Bu görevi yerine getirebilmek, *en başta* parti merkezini güçlendirmek, onun çalışmasının etkinliğini arttırmak, tüm kadroların niteliğini geliştirmek, tüm parti birimlerinin aynı hedefler doğrultusunda, aynı anda eşgüdümü olarak hareket edebilme yeteneğini pekiştirmek demektir. Bu doğrultuda atılacak adımların dayanağı örgüt seferberliği ile elde edilen kazanımlardır. Tüm parti birimleri ve üyeleri örgüt seferberliği ile sağlanan çalışma alışkanlıklarını titizlikle korumalıdır. Planlı-programlı çalışma, parti kolektifinin çalışmasının düzenli toplantılar aracılığıyla yürütülmesi, sistemli, etkin yiğün çalışması kazanımların köşetaşlarıdır.

Parti merkezini güçlendirmek, onun çalışmalarının, parti örgütlerinin ve üyelerinin parasal ve tüm öteki olanakları ile desteklenmesi, kadroların, yalnız bölgelerin değil, merkezin gereksinimlerini gözönünde bulunduran normlarla yetiştirilmesiyle, parti içi iletişimin daha kusursuz bir biçime getirilmesiyle, alınan kararların eksiksiz uygulanmasındaki disiplinin geliştirilmesiyle kopmaz bir biçimde bağlıdır.

Parti örgütleri, çalışmalarında parasal kaynak yaratmayı hergün önemi biraz daha artan siyasal bir sorun olarak ele almalıdırlar. Merkezden bekleyen, merkezin olanaklarını kullanan bir anlayışın tüm belirtilerine karşı savaş-

malıdırlar. Örgütler, bölgelerinde merkez için yeni olanaklar yaratabilme yollarını her an arayarak çalışmalarını sürdürmelidirler. Bunu gerçekleştirebilmek en başta bu bilincin, daha yiğün örgütü düzeyinden başlayarak tüm militanlara verilmesi ile olanaklıdır. Yaz taarruzları bu bilinci vermek için önemli bir kaldıraçtır. Ancak bu bilinçle ve bu anlayışla çalışma, yaz taarruzları süresiyle sınırlı kalmaz. Örgütlerde bu bilincin ne denli gelişmiş olduğunun en açık göstergelerinden biri de yayın paralarının merkeze düzenli aktarılması olmaktadır.

Türkiye ve Avrupa'nın değişik yörelerinde yeni parti örgütleri kuruluyor. Bu gelişme biz nereye kadar götürürsek oraya kadar gidecektir. Ancak bu gelişmenin sonucu merkezin olanaklarına *yeni ortaklar değil yeni destekler* olmalıdır. Bunun için tüm parti birimleri, her alanda, teknik altyapı ve olanaklar geliştirip, kendine yeterli olmanın ötesinde, merkeze ve dolayısıyla tüm partiye doğrudan destek olacak konuma gelme hedefi ile çalışmalıdırlar.

Partide ideolojik eğitimin titizlikle, aksamadan sürdürülmesi, tüm militanların partinin siyasal tutum ve taktiklerini derinden kavraması, kadro geliştirmede atılacak adımların başlangıç noktasıdır. Doğaldır ki, ideolojik eğitime,

yeni kadrolara hızlı siyasal deneyim kazandıracak yoğun bir çalışma eşlik edecektir.

Parti komiteleri, yeni kadroları parti çalışmasının değişik alanlarında sınamak için bilinçli ve sistemli çalışmalı, zaman içinde kendiliğinden gelişmiş şemalara takılıp kalmamalıdır. Parti çalışmalarında işbölümünü geliştirmek, sorumlulukları yetki ile birlikte yukarıdan aşağıya yayarak dağıtmak, kendi çalışma alanında uzman, profesyonelleşmiş kadrolar yetiştirebilmenin elverişli çerçevesidir.

Hiçbir parti örgütü kadro yetiştirmede ulaşılmaması istenen düzeyi, yerel görüş açısından ele almamalıdır. Türkiye'de devrimi yapacak, sosyalizmi kuracak bir partinin *merkezi düzeyde* gereksinimlerini gözönünde bulunduran ölçütlerle kadro yetiştirmeye çalışmak, parti merkezini güçlendirmenin önemli bir yoludur.

Parti birimlerinin ve parti üyelerinin, partinin ideolojik çizgisini, siyasal tutumunu titizlikle izlemesi, parti örgütlerinin eşgüdümlü çalışabilmesinin önkoşuludur. Öte yandan tüm parti örgütlerinin eylem anında tek bir yumruk olarak ayağa kalkabilmesi, alınan kararların eksiksiz uygulanmasını gösterilecek çelik disiplinle ve parti merkezini bölgedeki tüm gelişmelerden somut veriler temelinde, hızlı, düzenli ve sistemli olarak bilgilendirmeye sağlanabilir. Parti örgütleri tüm çalışmalarını ve merkeze olan iletişimini bu bilinçle yürütmelidirler.

Geçtiğimiz süre içinde parti örgütlerinin kadınlar arasında çalışması, birkaç örgütün dışında, bu alanda yapılması gereken ve yapılabilecek olan çalışmaların çok gerisinde kalmıştır. Parti örgütleri önümüzdeki dönemde bu alana daha enerjik eğilmelidirler. Aynı şekilde gençlik içinde çalışmaya da hız vermek gerekiyor.

Partimizin içindeki gelişmeleri, ideolojik çizgimizi, çalışmalarımızı dünya işçi sınıfının öteki müfrezelerine, komünist partilere, devrimci kamuoyuna duyurmak, onların Türkiye'de faşist diktatörlüğe karşı verilen devrim savaşımında aktif desteğini kazanmak için merkezi olarak yürütülen çalışmaların yerel çalışmalarla desteklenmesi, geri kalmaktadır. Bu konuda tüm parti örgütleri daha aktif, daha yaratıcı ve daha sistemli çalışmalı, bu amaçla yapılan yerel çalışmalarını, parti merkezine zaman geçirmeden duyurmalıdırlar.

Türkiye'de öyle koşullar vardır ki, bir anda hızlı değişimlerle karşılaşılabilir. Olası değişimler karşısında, partimizin tek yumruk gibi anında tavır alabilme, eyleme geçebilme yeteneğini, merkezi-yetçiliği ve disiplini güçlendirmeliyiz.

Reformist savaş yolundan devrimci savaş yoluna

Mustafa S. Sılar

Değerli yoldaşlar, Sizleri, yani ideolojinizi, tanımam için aradan, 1978'ten 1983'e kadarki sürenin geçmesi gerekiyormuş. Bu benim için (kanımca, bütün devrimciler için öyle) can sıkıcı bir durum.

Emine Engin yoldaşın, *Neden Faşist "Diyemiyorlar"?* kitabında şu söylediği çok doğrudur:

"Partideki menşevik yönetim öyle bir mekanizma kurmuştur ki değil işçi sınıfının, yığınların bilincini bulandırmak, parti oportünizmi üreten bir makine durumuna girmiştir. Doğru yolu göstermek endişesinden başka her türlü nedenle saptanan taktikler, partinin önüne konur. Partili bunu savunabilmek için bir mantık zinciri kuracaktır. Ve asılsız bir taktiği savunmak için kurulan bu zincir kaçınılmaz olarak oportünist teoriler üretecektir." (s.66)

Evet, kelime kelimesine böyle oldu. Oportünist taktikleri akıl almaz "kıvırtmalar" yaparak savundum (savunduk).

Geriye dönüp baktığımda, şimdi daha iyi görüyorum. Ta 1978'de Ege Üniversitesi'nde Maoculara, oradaki diğer sol guruplara karşı yürütülen savaşımında herşeyi, doğrusuyla yanlışıyla birarada savunmaya çalıştım (çalıştık). O sıralarda, 1979'da *Savaş Yolu* gazetesi sorumlu yazı işleri müdürlüğüyle görevlendirildim. Birincisi, bana verilen görevdi, yapmalıydım. İkincisi, örgütün üstünü korumalıydım. Bu anlayışla görevi seve seve kabul ettim. Üç sayı bu görevi yerine getirdikten sonra tutuklandım. Üç buçuk ay içerdedim. Ben içerdeyken, İzmir kayınıyormuş. *İşçinin Sesi* patlaması olmuş. Fakat bende patlama olmadı.

Bu arada, 12 Şubat 1980'de İzmir'de Tarih ayaklanması meydana geldi. Tabii ki orada da burjuva kuyrukçuluğu yapmaktan öteye gidemedik. Fa-

M.Sılar yoldaş bir zamanlar menşevik *Savaş Yolu* gazetesinin yazışları müdürlüğünü yapmış bir yoldaşımız.

"Türkiye Komünist Partisi oportünist olamaz" idealizasyonu, yıllar yılı, kendi sözleriyle "oportünist taktikleri akıl almaz kıvırtmalarla" savunmasına neden olmuş.

Şimdi TKP-İşçinin Sesi saflarında savaşıyor.

Sılar yoldaşın tutumu, partimizdeki gelişmeleri gösteren yeni ve güzel bir örnektir.

kat anladığım birşey vardı: Öyle dağılmıştı ki, "herkes başının çaresine baksın" havası vardı. Ailenin olanaklarıyla, F. Almanya'nın Frankfurt kentine geldim.

Kısa bir süre kimseyle ilişki kurmadım. Daha sonra Frankfurt Türk Halkevi'ne gittim. Ve oradakilerle ilişkiye geçtim. Bu arada Mannheim'de bazı kişiler tanıdım. (O zaman benim gibi onlar da menşeviktiler, fakat şimdi nasıllar bilmiyorum.) Onlar beni Mannheim'a almak istediler. Tabii bu, oradaki üst menşevik kadroda tepkiye neden oldu. Ve Frankfurt'ta birinin yalan sözleri ile (bugün bu kişi FİDEF yönetim kurulundadır) bana, polis, ajan, "İngilizci" dendi. Ben de onlara, denilenlerden hiçbiri olmadığını göstermek için, bir komünistin nasıl özverili olması gerektiğini göstermek için çılgınca çalıştım. Tam iki yıl.

1982 ortalarında Türkiye'den gelen bir demokratik meslek derneği sorumlusu bana bazı sorular sordu. Sorular, daha önce kafamda bulunan sorulardı ama ne yapılması gerektiğini saptayamaz bir durumdaydım. Düşünceler ardarda gelmeye başladı. O arkadaşlarla ve diğer bazı arkadaşlarla konuşmalar... Bu gidişe karşı birşeyler yapma gerekliliği... Derken zorlamalarımızla, özellikle gerçekten birşeyler yapmak isteyen bir arkadaşımızın zorlamasıyla Halkevi'nde bir eğitim çalışması kondu. Ama bu eğitim çalışması engellendi. Nedeni, orasının demokratik dernek olduğu ve eğitimin amacından sapırıldıydı.

Artık adımız çıkmıştı: Kafası bulanıklardandık! Biz, "kafası bulanıkları" bir eğitim seminerine aldılar. K. Seyran'ın *Türkiye'deki Gerici Diktatörlüğü Neden Faşist Olarak Nitelendirilmiyoruz* adlı büroşüründen "eğitim" gördüm (gördük). Çok kimsenin kafasında bu soru vardı: "Biz neden faşist demiyoruz?" Bazı insanlar bunu düşünmüyorlardı bile. Bazıları ise eylemsiz olmaya alışmışlardı, onların düşünmelerine gerek yoktu.

Bu arada H. Erdal yoldaşın kitabı çıktı. Okudum. Düşümler çözüldü ve herşey bütün açıklığıyla kafamda belirdi. Kafamda kurulan bütün mantık zincirleri "iskambilden evler" miş! Yıkıldı.

Biraz da FİDEF'in yaptığı çalışmalara bakmak gerekiyor. FİDEF'in 12 Eylül 1980'den bu yana aldığı tutum, bir devrimci örgüt adına utanılası bir tutumdur ve Türkiye halklarına saygısızlıktan başka birşey değildir. O yığınları yönlendireceğine, yığınlar onu yönlendiriyor. Yani kısacası burjuva kuyrukçuluğu yapıyor. Kemalizmi öyle bayraklaştırdı ki, insanlar onun burjuva ideolojisi mi yoksa "komünist" bir ideoloji mi, olduğunu karıştırdı oldu. Oysa, hümanist genç bir insan bile düşünecektir: M. Suphi ve arkadaşlarını Karadeniz'de hunharca boğduran M. Kemal'in bu işi yaptırması bile onun neye, ne kadar bağlı olduğunu somut göstergesidir.

Dernekler parti eliyle "avcılar kulübü"ne dönüştürüldü. Leninizm hepten unutuldu. Lenin 1905'te yazdığı

"*Siyaseti Pedagoji ile Karıştırma Üstüne*" adlı yazısında şöyle demektedir:

"Görevimiz, yığınlar arasında çalışmamızı ve etkinliğimizi her zaman yoğunlaştırmak ve genişletmektir. Bunu yapmayan bir sosyal-demokrat (komünist — İ.S.), sosyal-demokrat (komünist — İ.S.) değildir. Bu amaca yönelik sürekli ve düzenli çalışma yapmayan hiçbir şube, gurup ya da çevre, sosyal-demokrat (komünist — İ.S.) bir örgüt sayılmaz. Bizim, proletaryanın ayrı ve bağımsız partisi olarak kesin çizgilerle ayrılmamızın anlamı, büyük ölçüde, tüm işçi sınıfını olabildiğince sosyal-demokrat (komünist — İ.S.) bilince yükseltme yolundaki Marksçı çalışmayı her zaman ve şaşmaz biçimde yürütmemizdir." (Lenin'den aktaran, R. Yürükoğlu, *Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları*, s.33-34)

Lenin'in bu fikirleri unutuldu ve onun adına başka şeyler söylendi. Daha da ileri gidilerek, şimdi şöyle deniliyor: "Lenin'in yaşadığı koşullarda durum öyle idi, bugün ise durum başkadır." Kuşkusuz koşullarda farklılık vardır ama bu ilkeleri değil uygulamasını ilgilendirir. Yani kısaca bilim adına bilimi reddediyorlar. Sanki 70 sene önce su 100°C de kayınıyordu da şimdi koşullar değişti, kaynama noktası düştü ya da yükseldi!

Bütün bu olanlardan sonra bu oportünist siyasetin savunucusu olamazdım. Bu, dünya ve Türkiye halklarına, Marksizme-Leninizme ihanettir!

Şimdi *İşçinin Sesi*'ndeki yoldaşlarla birlikte çalışıyorum. Yeni İMG'ler kurduk. Güçleniyoruz, ağır ama sağlam temellere oturarak güçleniyoruz. Amacımız burada da *İşçinin Sesi*'ne yarışır bir örgüt kurmaktır. Tüm yoldaşlar görevimizin bilincindeyiz. Biliyoruz ki tarihin önünde durulamaz.

Yaşasın Türkiye işçi sınıfı!

Kahrolsun faşist cunta!

Yaşasın TKP'nin Leninci kanadı!

Yıkılsın oportünizm!

TKP'mizi yüks İtiy ruz

Gazetemizde yayınlanan belgelerden ve H. Erdal yoldaşın broşürleriyle aktardığı deneyimlerden bir kere daha gördük ki, TKP'mizin tarihinde oportünizm önemli bir yer tutmaktadır. Bu acı olduğu kadar, ibret verici, ders alınması gereken bir gerçektir. Çıkardığımız derslerle, oportünizmi daha iyi tanıyarak, ona karşı savaşımımızı daha da güçlendirmeli ve bir daha geri dönmemesine partimizden sökülmelidir.

TKP'miz oportünizmin ideolojik ve örgütsel anlayışı nedeniyle uzun yıllar, işçi sınıfımızdan kopararak, burjuvazinin elinde oyuncak edilmeye çalışılmış, parti kadroları kelimenin tam anlamıyla "harcanmış", sınıf düşmanımıza neredeyse ihbar edilmiştir.

Oportünizm komünist ideoloji ve örgütlenme ilkelerini yadsıyarak, Lenin'in deyimiyile "proletaryayı burjuvazi yararına silahsızlandırmaya" çalışmıştır. Burjuvaziden bağımsız ama dünya komünist hareketine sıkı sıkıya bağlı komünist ideoloji, burjuva ulusçuluğuna, anti-enternasyonalist, anti-Sovyet (menşeviklerin önüne gelene atıkları anti-Sovyetizm çamuru gibi değil, gerçek anlamda anti-Sovyet) oportünist ideolojilere kurban edilmiştir. Leninci parti ilkeleri ayaklar altına alınarak TKP'miz defalarca likide edilmiştir. Partimizde oportünizme dur! diyebileceğimiz güçler daha filizlenirken ezilmiş, bu güçlerin ülkemizdeki toplumsal dayanağı işçi sınıfımızın yeterince olgunlaşmamış olması nedeniyle de, oportünizm meydanı boş bulup, dilediğince at oynatabilmiştir.

Türkiye işçi sınıfının ve onun siyasal savaşımının güçlenip, olgunlaşması temelinde, 1970'li yıllar partimizin atılım yılları oldu. Partimizin oturmuş kişiliğini, komünist ideolojiyi temsil eden *İşçinin Sesi*, bu atılım yılları içinde

doğup gelişti. "Likidatörler likide edileceklerdir" başlıklı yazıda çok güzel anlatıldığı gibi, *İşçinin Sesi*, TKP'mizi oportünizmden arındıracak, partimizin tarihi boyunca süregelen likidasyon zincirini kırarak *tek yetenekli ve kararlı güçtür*. Marksist-Leninist ideolojinin rehberliğinde, Lenin'in oportünizme karşı yürüttüğü savaşımın deneyimlerinden yararlanarak ve Leninist parti ilkelerini hayata geçirecek gelişmesini sürdüren *İşçinin Sesi*, ideolojik, siyasal ve örgütsel anlamda oportünizmi yenmeye yetenekli olduğunu gösteriyor. Taşdığı komünist nitelik, *İşçinin Sesi*'ni, bugün oportünistler eliyle likide edilmeye çalışılan, fraksiyon kargaşası içine itilen TKP'mizin komünist birliğinin bayrağını yapıyor.

Partimiz bugün oportünist yönetim tarafından derin bir bunalım içine itilmiştir. Bunalımın nedeni oportünizmin kendi mantığında aranmalıdır. Oportünizm, mücadeleyi burjuva demokrasisi, burjuva yasallıkları içine hapseden bir anlayışa sahiptir. Oportünizmden, bu sınırlar dışına çıkarak savaşması, devrim yapması

beklenemez. Bunun doğruluğunu, dün devrimci durumun gerektirdiği görevlerden yan çizerek, bugün faşizme karşı devrim savaşımını yadsıyarak gösterdiler.

Bir takım ekonomik-demokratik haklar, reformlar onlar için *herşey* demektir. Bu "TKP'ye özgürlük" belgisinde de somutlaşıyordu. Faşist cuntanın, komünist partisi bir yana, burjuva partileri için koyduğu katı kuralları ve sınırlamaları gördükten sonra legal bir komünist partisi kurma hayalleri yıkılan oportünistler, yönetimini "ele geçirdikleri" illegal TKP'yi likide etme yolunu tuttular. "Nerede partili varsa parti oradadır", "içinde bulunulan dönemde ilişkiler düzenli olmaz" ifadeleri açıkça likidasyonun göstergesidir. Bu ifadeler *örgütün inkarının* kanıtıdır. *Eğitim El Kitabı*'nda komünist partisi ile ilgili olarak şöyle yazılmış:

"Komünist partisi örgütlerinin bütünsel bir toplamıdır. KP, kendi özel görev ve sorumlulukları üstünde hesap vermekle yükümlü, disiplinli örgütlerin bütünsel bir toplamıdır. Parti, merkezi yönetim örgütleri ve yerel örgütlerden oluşur."

Görüldüğü gibi örgütler ve bu örgütlerin hiyerarşik bütünselliği olmadan komünist partisinden söz edilemez. Partiden bahsedebilmek için en azından parti örgütlerinden bahsetmek gerekir. Bu yüzden "nerede partili varsa parti oradadır" demek, "parti yoktur" demekle eşanlamlıdır.

Sonra, komünist partisi adı üstünde, örgüttür, bir sistemdir. Sistemi tanımlayan, düzenli ve sürekli ilişkiler bütünselliği komünist partisi için geçerlidir. *Sürekli, düzenli ve bilinçle oluşturulmuş sistemli ilişkiler* yoksa örgütten, partiden bahsedilemez. İçinde yaşanan hiçbir dönem ilişkilerin düzenliliğini, sürekliliğini *isteyerek* ortadan kaldırmaya geçecek olamaz. Oluyorsa,

örgüt ortadan kaldırılmak isteniyor demektir.

Yazmaya cesaret edebildikleri herşey oportünistlerin likidatörlüklerini açığa vuruyor. Leninist ideolojinin ışığında, her türlü önyargıdan uzak bakılabildiğinde bu gerçek bütün çıplaklığıyla karşımıza çıkıyor.

Bütün çabaların tersine, oportünistler bu kez başarılı olamayacaklardır. TKP'mizi likide edemeyeceklerdir. Bu isteklerinin karşısına, Leninci ideolojisi ve örgütsel gücüyle *İşçinin Sesi* dikiliyor. Likidasyona karşı olan tüm komünistlere gerçeği gösterip, *İşçinin Sesi* ile birlikte oportünist "yönetimi" alaşağı etme doğrultusunda savaşıma çekme görevi önümüzde duruyor.

7. Yaz Taarruzu'na hem Türkiye'nin, hem de partimizin içinde bulunduğu yeni bir dönemde giriyoruz. Türkiye'de bunalımı çözmek şöyle dursun, hafifletme yeteneğinden bile yoksun faşizme karşı işçi sınıfımızda ve emekçi yığınlarda öfke birikiyor. Kurulan partilerin de gözleri önüne serdiği gibi burjuvazi sağlamak istediği bütünlüğü kendi içinde bile gerçekleştiriyor. Ülkemizde devrime giden yolda olanaklar artıyor. Öte yandan partimizde de oportünizmin kökünü kazıma olanakları artmıştır. 7. Yaz Taarruzu eylemimiz, burjuvaziye ve oportünizme karşı ideolojimizi ve örgütümüzü güçlendirme yolunda ileri bir adım olmalıdır. Leşin bilincimiz, komünist inancımızla TKP'mizi yükseltelim.

Burjuvaziyi de oportünizmi de yeneceğiz!

Yaşasın TKP!

Selma Soydemir, Hollanda

YAZ TAARRUZU

Ekmek kavgasını devrim kavgasına bağlayalım

Burjuva gazeteleri BTP'nin kapatılışıyla, SODEP'in tırpanlanışıyla, çeşitli partilerin kibrit alevi gibi yanıp sönmesiyle çok meşgul! Bu gazete okuyucularının tümünün bu konularla meşgul edilmesini getiriyor. Gazetelerde satır aralarında yer alan bazı bilgiler çoğu kişinin gözünden kaçabiliyor. İşsizliğin yüzde 20'ye varması (resmi rakamlarla), iş kazalarında kaç yüz bin işçinin sakat kaldığı, işçilerin satınalma gücünün ne ölçüde azaldığı ve benzeri çok sayıda haber...

Türk-İş yönetimi her zamanki gibi "sessiz ve derinden" (!) gidiyor. Oslo'da, kendi sendikasının üyelerinin üçte bir oranında azaltıldığından yakınan Türk-İş yöneticisi, Yüksek Hakem Kurulu'nun üyesidir. Faşist cuntanın bu sadık uşağı işçilerin istemlerinin örtbas edilmesi ve kimse'nin ağzını açmaması için enerjiyle çalışmasını da çok iyi biliyor.

Bu gerici sendikal örgüt içinde çalışmayı reddeden, hâla "sol"cu taktikleri izlemekte ısrar edenlere Lenin en güzel yanıtı veriyor:

"... Biz, savaşımla, işçi aristokrasisi'ne karşı savaşımla, işçi yığın-

ları adına, bu yığınları kendi tarafımıza kazanmak için yaparız: İşçi sınıfını kendi yanımıza çekmek için oportünist ve sosyal-şöven liderlerle savaşıyoruz. Bu kadar açık ve belli bir ilkel gerçeği görmemek saçmalık olur... Çünkü, bizim menşeviklerimiz olsun, sendikalardaki bütün oportünist sosyal-şöven ve Kautskici liderler olsun, (bizim menşevikler için her zaman dediğimiz gibi) 'işçi sınıfının içinde burjuvazinin ajanları'ndan ya da... 'kapitalist sınıfın işçi kahyaları'ndan başka birşey değildirlir. Gerici sendikalarda çalışmamak demek, gerektiği kadar gelişmemiş olan ya da henüz geri olan işçi yığınlarını gerici liderlerin etkisine, burjuva ajanlarının, aristokrat işçilerin ya da 'burjuvalaşmış işçilerin' etkisine terk etmek demektir... Sendikalara girebilmek, sendikalar içinde kalabilmek ve her ne pahasına olursa olsun devrimci eylemi bu örgütler içinde yürütebilmek için bütün bunlara göğüs germek gerekir. Her türlü özveriye razı olmak, eğer gerekirse, savaş hilelerine başvurmak, gizli eylem yöntemlerini uygulamak gerekir." (Lenin, "Sol" Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı, Sol Yayınları, s.43-53)

Faşizm koşulları altında işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşulları bu denli ağırlaşmışken, somut işçi sorunlarını günlük çalışmanın odak noktası haline getirmek, gerici sendika yönetimlerini daha yaygın biçimde sergilemek gerekiyor. İşçi sınıfının sorun-

ları bu kadar ağır, bu sorunlardan kalkarak işçi yığınlarına komünist bilinç vermek bu kadar olana kıyken, "beşinci kol" menşevikler bir barış türküsü tutturmuş gidiyorlar. İşçi sınıfının somut istemlerini rafa kaldırıyorlar. Bu tutumları "sol"cularla oportünistlerin aynı çamurdan yoğrulmuş olduklarını çok güzel kanıtıyor.

Atılım ve Menşevik Radyo, Türkiye'de herkesi barış için "savaşıma" çağırarsun, biz komünistler işçileri, kendi somut sorunlarının tek gerçekçi çözümü olan devrim için savaşıma örgütleyelim. Daha çok örgütlenelim. Menşeviklerin dayandıkları tabanın ayaklarının altından kaymakta oluşu, onları deli ediyor. Atılma matlıma girişerek barış mızrağıyla yeldeğirmenlerine saldırıyorlar. İleri işçileri "sev kardeşim, elini ver burjuvalara" şarkılarıyla uyutma hainliğini sürdürüyorlar. Onların yolunun kimin yolu olduğunu anlatmak da her zaman komünistlerin görevi olmuş. Biz bu görevi, zorlukları aşarak yerine getirelim.

"Yığınlara" yardımcı olabilmek için, onların sevgisini kazanabilmek için, davaya katılmalarını ve desteklerini sağlayabilmek için, oportünist ve sosyal-şöven olarak, çoğunlukla — doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak — burjuvaziyle ve polisle bağlantıları olan 'liderlerin' önümüzde çıkaracakları hilelerden, kura-

caıkları tuzaklardan, hakaretlerden, baskılardan yılmamak gerekir. Ve mutlaka yığınların olduğu yerde çalışmak gerekir. Asıl kurumlarda, derneklerde, örgütlerde, proleter ya da yarı-proleter yığınların bulunduğu her yerde — bunlar en gerici eğilimde olsalar bile — yöntemli, azimli, inatçı ve sabırlı bir bilinçlendirme çalışmasıyla bütün fedakarlıkları göze almak, en büyük engelleri göğüslemeyi bilmek gerekir. Sendikalar ve — bazı durumlarda — işçi kooperatifleri ise, yığınların buldukları örgütlerin ta kendileridir." (agy, s.43-53)

Gelecek ve gelenek bizimle birlikte. Devrimin de partinin de güvencesi olan işçi sınıfının bilinç düzeyi menşeviklerden kat kat ileridedir. Örgütlenmemizi hızlandıralım. Doğan siyasal hareketliliğin, yığınların somut istemlerini yükselttikleri bir ortama dönüşmesine çalışalım. Yığınları, giderek daha geniş yığınları Türkiye Komünist Partisi'nin devrim davasına kazanalım. Yaz Taarruzu'nda bir kat daha büyümek üzere ileri!

Bekir Rizeli, Norveç

Taarruz için kolları sıvadık

TKP Leninciler kanadı olarak 7. Yaz Taarruzu'na başlamış bulunuyoruz. Şimdiye kadar yaz taarruzu hakkında çok şeyler yazıldı, anlatıldı. Ben de birkaç şey yazmak istiyorum.

Yaz taarruzunun anlamı taş üstüne taş koyan, bilinç düzeyi yüksek, yığınlarla bağ kurmada yetkin, özverisini örgütünden esirgemeyen, savaşkan kadrolar yetiştirmek-

Bugün Türkiye'de işçi sınıfı ve emekçi halkımız gericilik dönemi yaşıyor. Faşist cunta burjuvazinin kokuşmakta olan dünyasını kurtarabilmek için bir yandan ekonomik ve siyasi manevralar yapıyor. Bir yandan da halkımızın biriken öfkesini bastırabilmek için amansızca saldırıyor. Ne var ki, dünya proletaryası nice Somozalar, Hitler, Mussoliniler, Şahlar vb. gördü.

Emekçi halkımızın gücü sınırsızdır. Ancak bu gücü harekete geçirmek, savaşın başını çekmek için, özverisi ve militanlık düzeyi yüksek, burjuvazinin merkezi olarak örgütlenmiş güçleriyle savaşabilecek örgüt gerekmektedir.

İşte böyle bir örgütü geliştirebilmeye yaz taarruzu elimizde güçlü bir silahtır. Sallantılı unsurlar böyle dönemlerde kendini gösterir. Giden gider kavgamız kalan yoldaşlarla, daha güçlü devam eder.

Yaz taarruzu geleneğini İşçinin Sesi başlattı. Ama, amacımız genel olarak Türkiye devrimci hareketine yaymaktır. Bunun için de bizlere büyük görevler düşüyor. Yaz taarruzunu yığınlarla kavratmalı, onun sürekli propagandasını yapmalıyız. Yığınlarda kapitalizmin yarattığı bazı kötü alışkanlıklar ancak bu yolla kırılmaya başlayabilir. Aynı zamanda bu, uğrun-

da savaş verdiğimiz sosyalist düzene de hazırlığın parçasıdır.

Bu yıl Viyana'da taarruza daha canlı katılıyoruz. Yoldaşlarımızın kişisel hedefleri oldukça yüksektir. Bunları gerçekleştirebilmek için bütün olanaklarımızı seferber ediyoruz. Aynı zamanda yeni olanaklar yaratmaya çalışıyoruz. Bu yıl geçen yılıkinden farklı olarak, taahhütler yerine getirilemezse borç olarak yazılacak ve taksitle ödenecek. Ayrıca bir de elimizde döner makinamız var. Dernek binasının yanında döner, kokoreç vb. satmak istiyoruz.

Yaşasın devrimci özveri!
Tufan Karabulut, Viyana

Yurtdışındaki işçilerde de öfke birikiyor

Yoldaşlar!

Partimizin 7. Yaz Taarruzu hepimize kutlu olsun. Bu yıl da alınımızın akıyla bu sınava başarıyla sonuçlandırarak, Leninci TKP'mizi yükselteceğiz.

Sizlere Avusturya'daki konsolosluk kapılarında işçilerimizin çektiği çileyi, faşist cuntaya duydukları öfkeyi anlatmak istiyorum.

Yaklaşık 30 bin Türkiyeli'nin yaşadığı Viyana'da işçilerimiz tüm bürokratik işlemleri için konsolosluk kapılarında çile çekiyorlar. İçeriye girmek için soğuk, sıcak demeden, sabahın 5'inde uzun kuyruklar oluşturuyorlar. Sorunlarını çözmek için günlerce hatta haftalarca uğraşıyorlar. Kapı önlerinde, Avusturyalıların şaşkın bakışları altında didik didik aranarak içeri sokuluyorlar. Üzerlerinde devrimci gazete bulunduran işçilerimizin pasaportlarına elkoyarak, tehditler savurup, onları saşımından yıldıracaklarını sanıyorlar. Bu da faşist cuntanın halkımızdan korkusunu orta-

ya koyuyor.

Tüm konsolosluk kapıları demir zırhlarla çevrilmiş, kapalı devre televizyonlarla, kontrol sistemleriyle donatılmış. Gereçeklerini işçilerimize şöyle açıklıyorlar: Ermeniler saldırırsa değerli konsolosluk çalışanlarının güvenliğini sağlamak. Pasaport işlemleri için gelen yaşlı bir işçi bu gerçeğe karşı şöyle dedi: "Bize bu kadar eziyet çekti-renlerin, geçmişte Ermenilere neler yaptıkları anlaşılıyor".

İşçiler uzak yerlerden gelip, sabahın erken saatlerinde bekleyip işlerini yaptırmaya çalışırken, görevliler gelip iki saat kahvelerini yudumluyorlar. Her kağıt için hatta bir imza için bile yüzlerce şiling para kesiyorlar. Tutumları şımarıkçadır. Evlenme işlemi için gelmiş bir işçiye orada görevli memur "aman yeter be bıktık bu işçilerden artık" diye bağırdı. Bunun üzerine orada bekleyen tüm işçiler de dayanamıyarak hep bir ağızdan "biz de sizden bıktık" diye bağırdılar.

Gerçekten de yurt dışındaki işçilerde bıkmılık belirtileri giderek artmaktadır. Burjuvazi yıllardır Avrupa'da çalışan işçilerimizi döviz makinası olarak gördü.

Bugün Avrupa'da yaşayan ve sömürünün bilincine varmış tüm Türkiyeli işçiler bunu biliyorlar. Kendileri söylüyorlar ki Türkiye devleti, 3 milyona yakın işçinin geri dönmelerinden korkmaktadır. Dönerlerse burjuvazi döviz kaynağını kaybedecek, hem de işsizlik sorununa bir büyük halka daha eklenecektir. Avrupa'da yabancıların geri dönüş sorunu gündeme gelince faşist cuntanın "İşçilerimiz Türkiye cumhuriyetinin döviz ihtiyacı vardır, biraz daha

bekleyin, gelmeyin" demesi en açık bir örnektir.

Yıllardır milyonlarca dolarlık döviz finans-kapitalin cebine gidiyor. Bu dövizlerle, halkımızın, komünistlerin, devrimcilerin üzerinde baskı uygulamak, diğer ülke halklarını tehdit etmek için silahlar alınıyor. Türkiyeli işçiler bunu görüyor, öğreniyorlar. Artık Cuntaya gönderecek paralarının olmadığını söylüyorlar.

Türkiyeli komünistler olarak bizim üzerimize düşen görev, tüm işçilere sorunun özünü anlatmak ve onları faşizme karşı devrim savaşımına kazanmaktır. Bazı hareketler, Türkiye devletine karşı öfkelenen işçilerde, Avusturya sosyal demokratlarına ilişkin umutları yaratmaya çalışıyorlar. Hayır yoldaşlar, Türkiyeli ya da başka ulustan işçilerin sorunları, ne Türkiye'deki, ne de Avrupa'daki burjuva partileri eliyle çözümlenemez. Tek çözüm yolu devrim, tek kurtuluş sosyalizmdir.

7. Yaz Taarruzu'nda biz bu görüşü daha geniş yığınlara maledeceğiz.

Yaşasın TKP!

Kemal Fırat, Viyana

Hollanda'da yayınlanan bildiriden:

Burjuvaziy ve portünizme karşı savaşta yaz taarruzu

İşçinin Sesi'nin 1977'de başlattığı "Yaz Taarruzu" bu yaz da, tüm Türkiye ve Avrupa'da sürüyor. Parasal zorlukları kırmak, disiplin ve devrimci özveri düzeyini yükseltmek, emek eğitiminden geçmek, hızla örgütlenmek için, bir sınav, bir okul olan 7. Yaz Taarruzu'na Hollanda'da ilk kez giriyoruz.

Yaz taarruzu şu üç belgiyle başladı:

1. "Devrimci özveri olmadan devrimci savaşım olmaz!" Sözde, devrimci değil, gerçekten yaşamını herşeyi ile bu savaşa adamış devrimçiler olmak için bu özveri yarışına giriyoruz. Herkes kişisel yükümlülüklerini aşmak için

vargücüyle çalışarak, hedefini yükseltmeyi amaçlıyor. Yaz taarruzu, bu harekete bir rastlantı sonucu bulaşmış sözde devrimcileri de ayıkıyor. Örgütü kaypak, sallantılı unsurlardan temizliyor.

2. "İdeolojik gücü maddi güce çevirelim." İdeolojik gücü maddi güce, ancak yığınları harekete geçirme, devrime kazanma yoluyla çevirebiliriz. Hedefimiz yaz taarruzu ile örgütümüzü daha güçlendirmektir.

3. "Burjuvazi ve oportünizme karşı Yaz Taarruzu!" Türkiye'de işçi sınıfımızın yükselen devrimci savaşımı faşizm yoluyla geçici olarak engelleyen burjuvazi, üstün-

lüğünü sürdürmek ve pekiştirmek için, her yola, her çareye başvuruyor. Öte yandan oportünizm dün olduğu gibi bugün de devrimin yolunu tıkamaya çalışarak, aynı düşman cepheye yer alıyor. Yaz taarruzunu hem burjuvaziye, hem de işçi sınıfı hareketi içindeki oportünizme karşı güçlenmek için yürütüyoruz. Bu dönemde ideolojik eğitimi yoğun bir biçimde sürdürerek Marksizm-Leninizmi daha iyi kavramaya çalışıyoruz.

Yaz taarruzunda militanlar yalnız cebindeki hazır para ile hedeflerini yerine getirmiyorlar. İşçiler fazla mesai yapıyor, öğrenciler, işsizler iş bulup çalışıyorlar. Eşya bağışları,

günlük harcamalarını en aza indirme, örgütü için üretim yapma, daha istikrarlı yaşama gibi yaratıcı yöntemlerle yükümlülüklerini yerine getirip hedeflerini alıyorlar.

Yoldaşlar,

Devrimci özverinin önemini içimizde duyalım. Bize düşen görevi vargücümüzle çalışarak yerine getirelim. Hedefimiz Türkiye'de devrim yapmak, sosyalizmi kurmaktır. Tüm özverimizi göstereceğiz, yaz taarruzundan alınımızın akıyla çıkacağız.

Herşey devrim için!

Yaşasın devrimci özveri!

Devrim için haydi 7. Yaz Taarruzuna!

Hollanda-İşçinin Sesi

Kapitalizmin oyununu bozacağız

Yaşam öğretiyor

Yoldaşlar, Kadınlarımızın zor yaşam koşulları nedeniyle biriktirdikleri nefret öyle bir düzeye vardı ki, burjuva basın bile bundan sözlemek zorunda kalıyor. 22 Haziran tarihli *Tercüman* gazetesinde çıkan haberde, emekçi kadınlar "enflasyonu bir de bize sorsunlar" diye haykırıyorlar. Aynı haberde Naime Kaya isimli bir konfeksiyon işçisi hayat pahalılığı konusunda şöyle diyor:

"Gazetelerde okuyoruz, enflasyon iniyor, çıkıyor, diye. Vallahi insan ya da çıksın, halkın cebindeki para devamlı eksiliyor. Hiçbir şeye para yetiştiremez hale geldik. Ay sonunu zor getiriyoruz. Ev kiralari, gıda maddeleri ve diğer ihtiyaç maddelerine devamlı gelen zamlar belimizi büküyor."

Naime bacımız yalın işçi diliyle gerçekleri ne güzel anlatıyor. Faşist cunta, boyalı basın Türkiye ekonomisi üzerine yalanlar düzün dursun. Faşizm amaçlarına ulaşamamış, Türkiye ekonomisini düze çıkaramamıştır. Tersine işsiz milyonların üstüne milyonlar eklenmiş, enflasyon resmi sayılara bile yüzde 30'un altına indirilememiştir. Bunlar halk arasında hoşnutsuzluk biriktiriyor. En kara günlerini yaşayan halkımız faşizmin zehirli pençesi altında zor günlerin sınavını veriyor. Bu durum, biz komünistlere gelecek devrimci yükseliş günlerinin ışığını yansıtıyor.

Bugün bize düşen görev, devrimin özel koşullarını yaratabilmek için hazırlanmak ve yığınları hazırlamaktır. Birgün patlaması kaçınılmaz olan devrimci durumu devrime yükseltebilmek bugünkü görevlerimizi başarıyla yerine getire bilmemizle bağlıdır.

Yaşasın partimiz!

Yaşasın devrim!

Cemal Savaşır, Frankfurt

Merhaba Yoldaşlar, Devrimci selamlarımı iletir, hepimizi komünist bir coşkuyla kucaklar, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Ben *İşçinin Sesi*'yle 1981'in sonlarında tanıştım. Bugüne kadar çıkan *İşçinin Sesi* yayınlarını okudum ve inceledim.

İşçinin Sesi'ni tanımadan Türkiye'de başka bir örgütte çalıştığım için, birden bana çok ağır geldi. Bir süre, belli bir siyasetin savunuculuğunu yapmaksızın kaldım. Bu süreçte ilginç bazı olaylarla karşılaştım. Bir yandan *İşçinin Sesi*'ni okurken, bir yandan da öbür siyasetlerin yayınlarını da okuyarak aradaki farkı görmeye çalıştım. Birgün TKP'nin menşevik kanadından birini gördüm. Yanında gazete olup olmadığını sordum. Eğer varsa bana bir tane vermesini söyledim. Aldığım cevap şu oldu:

"Bizim Yürükoğlu gurupçuğuna verecek gazetemiz yok!" Tartışmak istedim ama o ağzını bile açmadan çekip gitti. Benim bildiğim kendisine ve ideolojisine güvenen kişi yığınlara gazetesini götürmekten kaçınmaz. Doğru bildiği herşeyi yığınlara anlatmaya çalışır. Yığınlardan kaçmanın ne demek olduğunu hepimiz iyi biliriz. Sonradan duyduğuma göre, bana gazete vermemesinin nedeni o günlerde benim sürekli *İşçinin Sesi* okumamış!

İşte bu ve bu gibi olaylar beni *İşçinin Sesi*'ne daha da yaklaştırdı. *İşçinin Sesi* militanlarının bilinçli, kararlı çalışmaları, düzenledikleri eylemlerin devrimci içerik ve biçimi beni etkiledi. *İşçinin Sesi* saflarına gün geçtikçe daha çok işçi ve emekçi katılacaktır.

Ülkemizde kapitalizmin

doymak bilmeyen kâr hırsının yarattığı adaletsizlikler karşısında yükselen sınıf savaşımını 12 Eylül karşı devrimiyle, faşizmle bastırdılar. Ama yalnızca bastırdılar. Boğamadılar. Nasıl 12 Mart, sınıf savaşımının daha büyük bir güçle yükselmesini engelleyemediyse, 12 Eylül faşizmi de engelleyemeyecektir. Zafer üretenin ve yaratanın olacaktır.

Faşist cunta sanmasın ki, halkın suskunluğu savaşımından vazgeçmek demektir. Bu suskunluğun altında kin ve hınç yatıyor. Bu öfke bir alevlenirse o zaman sonları korkunç olacaktır. Bize düşen yığınlara devrim hedefini göstermek, komünizmin kızıl bir güneş gibi sınıf savaşımını aydınlatmasını sağlamaktır.

Yaşasın *İşçinin Sesi*!

Yaşasın TKP'miz!

Ozan Özgür Neferi,

Bad-Sackingen

Kadınlar arasında örgütlenmeye hız verdik

İnsanlığın her türlü ayrıcalık ve ezgiden kurtuluşu komünizmdir. Kadınların aktif katılımı olmadan devrim başarıya ulaşamaz. Kadınlar, devrimci savaşıma aktif katılmadan da hak elde edemezler.

Ülkemizde faşist cuntanın baskısı altında kadınlarımız eskisinden çok daha fazla ezilmektedir. Binlerce ananın çocuğu hapisanelerde, işkence altındadır. Kadınlar arasında

faşist cuntaya karşı öfke kabarıyor.

Faşist cunta analardan, bacılardan, kardeşlerden korkuyor. Biliyor ki, kadınlar birkez harekete geçti mi, kendi düzeni tehlikededir. Bu yüzden bugün kadınlar arasında çalışmaya hız vermek daha da önem taşımaktadır.

Bizler de Londra'da, kadın örgütlenmesine büyük bir önem veriyoruz. İngiltere

Türkiyeli Kadınlar Birliği (İTKB) olarak burada yaşayan kadınların sorunlarını tartıştık. Toplantılarımıza katılan işçi, emekçi kadınlar sorunlarını dile getirdiler. Hep birlikte bu sorunların çözüm yollarını aradık, kararlar aldık. Bu kararları yaşama geçirmek için kolları sıvadık.

İTKB olarak geziler, piknikler, geceler, sohbet toplantıları düzenliyoruz, işçi, emekçi kadınlarla sıcak bağlar kuruyoruz. Çalışmalarımızda, kadınların özgül sorunlarından yola çıkarak onların tüm istem ve gereksinimlerini proleteryanın ülke çapındaki sınıf siyasetine bağlamaya çalışıyoruz. Londra'daki işçi kadınlar arasında büyük bir potansiyel var. Bu da, Türkiye'deki kadınların taşıdığı büyük devrimci potansiyelin yansımasıdır. Faşist cuntayı devrimle yıkacağız.

Selamlar,

Sevinç Candan, Londra

Partimizi yükseltme görevi acilleşiyor

Faşist cunta, "demokrasiye dönüş takvimi" ile yapmaya çalıştığı manevraların kontrol edemediği gelişmelere yol açması karşısında, korkunun verdiği telaş içinde yeni saldırılara geçti.

Mayıs ayının sonlarına doğru 35 PKK militanına verilen idam cezasının ardından iki Türk tugayı Irak topraklarına girerek Kürt ve Iraklı savaşçılara saldırdı. Irak ve Türkiye'nin bu işbirliği, burjuvazinin uluslararası alanda devrimleri ve halk hareketlerini önlemek için her yola başvuracağına çarpıcı bir örnektir.

Cunta içerdeki sınırlı ve yapıcı burjuva muhalefetin bile varlığına daha fazla tahammül edemeyerek, dahası seçimleri ertelemekten dem vurarak "Büyük Türkiye Partisi"ni kapattı. Ardından da eski "ünlü" burjuva siyasetçileri "zorunlu ikahmetgah"a tabi tuttu.

Bütün bunlar, cuntanın demogoji ve manevralarla yeni durumlara kendini uyarlama-yamaz olduğu, telaş ve kendine güvensizlik içinde, saldırganlaşıp baskıyı arttırmakla ise kendisini daha da çıkmaza soktuğunu gösteriyor.

Komünistler, cuntanın açmazlarını derinleştirmek, burjuvazinin iç çelişkilerinden ustaca yararlanmak için çalışacaktır. Ama, burjuvazinin arasındaki çıkar çatışmasından "kimi burjuva ögelere" davetiye çıkararak işbirliği öneren menşevik likidatörler gibi değil!

"Tüm göstergeler Türkiye kapitalizmi için faşizmin işlevinin henüz bitmediğini, daha uzun

yıllar da bitme noktasına yaklaşmayacağını gösteriyor. Faşizmin bu nesnel işlevi sürdüğü sürece, aralarındaki çıkar çatışması ne olursa olsun, cuntanın tüm burjuvazinin desteğini almaya devam etmesi doğaldır." (İşçinin Sesi, sayı:235, s.8)

Likidatör Partizan klığının son utanç belgeleri, nereye vardıklarını, varacaklarını çok güzel sergiliyor. Dünya devrimi konusunda yazdıkları, demokrasinin sınıf özünü yadsıyan "ulusal demokrasi" için savaşları ve uluya uluya Sovyetler Birliği'ni "saldırgan" konuma düşürmeleri vb. gösteriyor ki menşevikler geriye dönemeyecekleri bir yolda hızla ilerliyorlar. İlerledikçe de değdikleri, bulaştıkları herşeye zarar veriyor, kirletiyorlar. En başta partimizi ve temiz olan herşeyi menşevik likidatörlerden kurtarmak görevimizdir.

Partimizin tarihinde, bir sürü iğrenç olayı bir yana bırakırsak, dönem dönem likidasyonlar gündeme gelmiş, bu likidasyonlara karşı başkaldıran guruplar da çıkmıştır. Ne var ki, bu başkaldırıları ya eriyip gitmiş, ya da menşevik yöntemlere yenilmiştir.

Bugün, daha tehlikeli bir biçimde gündeme getirilen likidasyona karşı durabilecek, dahası, oportünizmin belini kıracak olan bir Leninci kanat var. Komünistlerin ve partisinin yana olan herkesin güçlü bir TKP için, yürüyen savaşıma omuz vermesi günümüzün temel görevidir.

Öte yandan, Türkiye'nin ortamında hoşnutsuzluk geniş kesimleri kapsayarak birikiyor. Toplumsal gelişmelere hazır olmak, olaylara zamanında müdahale edebilmek gerekliliği partimizi oportünizmden arındırıp güçlendirmeyi acilleştiriyor. Bunu içimizde duyarak tarihsel görevimize sahip çıkalım.

Önümüzdeki günler ne getirir bilinmez. Ama ne getirirse getirsin, biz üzerimize düşen görevlerin sorumluluğunu duyarak eksiksiz yerine getirirsek ve bütün bu sorunların altından kalkmanın komünist partisinin gücüne bağlı olduğuna iyi kavırsak, gün iyiyi, güzeli getirecektir!

Yaşasın TKP'miz!

Memet Özgür, Hollanda

Behice Boran'dan s çmel r

Türkiye ve BEHİCE BORAN Sosyalizm Sorunları

TÜRKİYE'NİN TARİHSEL DÖRÜLÜŞÜ
27 MAYIS 1968 GÜNÜ SONRA TÜRK SOSYALİST HAREKETİ
DÖNÜM KAPİTALİZMİ VE SOSYALİZMİ KARŞIYOR TÜRKİYE
TOPLUM YAPISI AÇISINDAN SOSYALİZM HAREKETİ
SOSYAL DENEMLER VE GÖRÜŞELER FARKLI YÖRELER
ANALİZİ VE SOSYALİZM - EİN, ANALİZİ VE SOSYALİZM
KALKIMLA YÖNEMİ - TÜRKİYE'NİN DİŞ İLİŞKİLERİ

GÜN YAYINLARI

TKP içinde Marksizm-Leninizm ile oportünizm arasındaki kavga açığa çıktıktan ve özellikle H. Erdal yoldaşın broşürleri yayımlandıktan sonra şu tür sorularla karşılaşır olduk: "R. Yürükoğlu ve H. Erdal yıllarca parti yönetimiyle birlikte çalışmışlar. Neden ayrıldılar? Neden dün değil de bugün?" Bu yüzeysel suçlamalar, bugünlerde, bölgemizdeki TİP yanlısı bir kişiden sık sık gelmeye başladı. Bu kişi şunları da söylüyor: "Biz onları daha önce TİP'ten attık." Sonra da ekliyor: "Bize gelip özeleştiri yapsaydılar yeniden TİP'e alırdık, vb."

Bu gibi donmuş kafalara, ya da takım tutar gibi örgüt tutan kişilere nasıl yanıt vermek gerekir diye düşünürken aklıma, Behice Boran'ın *Türkiye ve Sosyalizm Sorunları* adlı kitabı geldi. Bu kişilere Lenin'den, Marks'tan, Engels'ten alıntılar göstererek yanıt verseydim, eminim duymazlıktan gelirlerdi. En iyisi beğendikleri bir kişinin, Behice Boran'ın sözlerini hatırlatalım.

Sözünü ettiğim, Tekin Yayınevi tarafından 1970 yılında basılan kitabın 5. sayfasında, "İkinci Baskıya Giderken" başlıklı bölümde şöyle deniyor:

"... Buna karşılık, 'Düne kadar beraberiniz, aynı görüşte idiniz, şimdi bu ayrılık ne?' yollu bir soruyu, gerçekten fikir ayrılığının nedenlerini öğrenmek için sorma-

yıp da, 'Aslında mesele fikir ayrılığı değildir, kişisel anlaşmazlık, çekişmedir' yargısını çıkarmak için sormak, birçok kimseye pek geçerli, cevaplandırılmaz bir itiraz gibi görüldüğü halde, aslında son derece yüzeysel bir mantığa dayanır. Böyle bir muhakeme tarzı kabul edilirse, bir kere anlaşmış olan kimselerin artık ömürleri boyunca bir anlaşmazlığa düşmeyecekleri, ve yine aynı mantıkla, başlangıçta anlaşamayan, çekişen insanların da artık ömürlerinin sonuna kadar hiçbir zaman anlaşamayacakları gibi bir sonuç çıkar ki, bunun da gülünçlüğü meydandadır. Anlaşan insanlar arasında görüş ayrılığı çıkarsa — ki hayatta hep görülmüştür — bu ayrılık elbette belli bir yılın belli bir ayında, belli bir gününde yapılan bir tartışmada, yayınlanan bir yazıda, verilen bir demeçte vb. ilk defa belirecektir. Onun için de daima bir 'dünü', 'bugünü' ve 'yarını' olacaktır."

Ben, ne için söylenmiş olursa olsun, bu *sözler* doğrudur, diyorum. Ya TİP yanlısı kişi ne diyecek?

Aynı kitabın 8. sayfasında ise Behice Boran şöyle diyor:

"... Partili partisiz bütün sosyalist aydınlar, dünyada ve Türkiye'de sosyalizm sorununu en teorik sınırlara kadar götürmek ve bugün dünyada yapılan sosyalizm sorunları tartışmalarında bir vaziyet almak, kendi sözlerini söylemek göreviyle karşı karşıyadırlar."

Ben, bu sözler de doğrudur diyorum. TİP yanlısı kişi ne diyecek?

TİP yanlısı kişiye son bir sorum var. Bugün örneğin Polonya, Afganistan olayları üzerinde fikir yürütmek kayıtsız şartsız anti-Sovyetizm mi demektir? O zaman aynı kitabın 123. sayfasına baksın. Boran 1968 Çekoslovakya olayları için şöyle diyor:

"Askeri müdahaleyi haklı ve zorunlu göstermek için ileri sürülen hiçbir gerekçe, Sovyetler Birliği ve öbür dört pakt üyesi devletin davranışının milli bağımsızlık ve egemenlik haklarını ihlal ve işçilerine müdahale eden bir hareket olduğu yargısını değiştiremez."

Behice Boran'dan yaptığımız bu son alıntıyı herkes dilediği gibi yorumlayabilir. Tabii biz de yorumluyoruz.

Bu satırlarım donmuş kafalara birşeyler anlatabildiyse sevindirir. Selamlar,

Geleceği TKP'miz kursun!

Yaşasın TKP'nin Marksçı-Leninci birliği!

Z. Baylan, Münih

Bu parti devrim için savaşılanların partisidir

Değerli yoldaşlar, Partimizin yönetimini ele geçiren partizan gurubu bilindiği gibi TİP çizgisinde bir kliktir. Başka birşey değildir.

TKP Leninci kanadı, komünist ideolojisinden aldığı güçle kızıl bayrağı yükseltti ve dalgalandırıyor. Koşullara bakılırsa, hızla güçlenen bir

hareket olduğumuz söylenebilir. Başta TKP'nin oportünist "yönetimi" olmak üzere, oportünizmin her türüne karşı yürüttüğümüz savaşımdan kazandığı başarılar karşısında, gerçekte TKP oportünist "yönetimi" bozguna uğramıştır. Bu nedenle, yanibaşındaki komşu oportünist dostların-

dan yardım istemiştir. Onlar da yıllardır bekledikleri fırsatı yakalayıp, yardım etmişlerdir. Kaynaşma sağlanmıştır.

Partizan kliğinin tek başına başa gelmesinin anlamı, TKP oportünist yönetiminin bozguna uğraması ve yanına yandaş eklemek zorunda kalmasıdır. Ancak komünizmin

çelik yumruğuyla, hain oportünizm yılanının başını ezeceğiz. Bu parti devrim için savaşılanların partisidir, öyle kalacak, daha da güçlü olacaktır. Amacımız burjuvaziyi yıkmaktır.

Oportünizm yenilmeden burjuvazi yenilmez.

Kızıl İşçi, Ege

Bunalımı d vrimli çözeceğiz

Evren, Giresun konuşmasında şöyle demiş: "Efendim filan partinin tabanı yokmuş. Sanki ayak kabı alıyor da ayakkabının tabanına bakıyor. Ya da evinin tabanına bakıyor. Vatandaşlar bu partilerin tabanıdır. Sizlersinin taban. Onları söylemesi ile taban teşekkül etmez. ... O taban eskidi bölündü artık, yeni taban lazım bize... Fazla parti değil, az parti, öz parti, bu memleketi hizmet edecek, memleketi yararlı olabilecek partiler istiyoruz."

Sıkıntısı ne kadar açık! Kendine taban edinmek istiyor ama aynı konuşmasından taban edinemediklerini, halkta, ordu kademeleri içinde, "siyasallaşma" özlemi içinde değişik burjuva kesimlerinde yaygın bir huzursuzluk ve hoşnutsuzluk olduğunu anlıyoruz. Yani kısacası bunalım sürüyor. Bunalım kalıcıdır. Şimdi Yürükoğlu yoldaşımızın, ta 1976 yılında yazdıklarına bakalım:

"Yurdumuzda bunalım geçici değildir. 1968'lerden bu yana yükselip alçalan dalgalı halde gelişen derin siyasal kriz, devrimci durum geçici değildir. Toplumumuzu en ince dokusuna dek saran ve giderek olgunlaşmakta olan bu devrimci durumun, bu sosyo-siyasal krizin derin ekonomik ve sosyal nedenleri var. Türkiye finans-kapitali, dünya

halklarının sömürsünden elde ettiği tekelleri süper kârlara dayanarak, bu süper kârların bir kırınıtısını kendi işçisine vererek toplumdaki çelişkileri geçici bir zaman için yumuşatabilen Batı finans-kapitalinden farklıdır... Bu nedenle burjuvazi, işçimizin istediği insanca yaşama koşullarının bir küçük parçasını bile ona veremez. Tam tersine, işçinin hiçbir isteğini sağlayamayacağı gibi, onu daha da ezme yolundan yürüyecektir. Bu çelişki sosyalizme dönmek üzere gerçek bir devrimden başka hiçbir yolla çözülemeyecektir.

"İşte bunun için diyoruz ki, Türkiye'nin önünde yalnızca şu iki yol vardır: Ya faşizm, ya sosyalizme giden ileri demokratik düzen. Faşizm, tekelleri burjuvazinin daha fazla, daha rahat sömürü isteğini, sosyalizme giden ileri demokratik düzen, halkımızın insanca yaşama özlemini doyuracaktır. Ya faşizm, ya sosyalizme giden demokratik düzen. Üçüncü yollar hep geçicidir. Yurdumuzda bu sosyo-ekonomik koşullarda, halkımızla emperyalizm, halkımızla finans-kapital arasındaki çelişkileri çözmek için sosyal-demokrasinin de elinde bir anahtarı yoktur.

"Yurdumuzda son yıllarda yaşadığımız olayları bu çerçevede içinde anlamalıyız. Buhran, bunalım geçici değildir..." (R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, 9 Ekim 1976)

Bu satırlar, 1976 yılında, yani bundan 7, cuntadan 4 yıl önce yazıldı. Aradan geçen yıllar yoldaşımızın sözlerini somut olarak kanıtladı. Bunalım kalıcıdır. Faşizm bile, devrimci durumu bir süre bastırmasına karşın, bu duruma yol açan ekonomik etmenleri ortadan kaldıramadı.

Şimdi de Türkiye'de işçi sınıfının ve emekçi yığınların iş ve yaşam koşulları ile ilgili burjuva gazetelerinin bile saklayamadığı bazı gerçeklere bir göz atalım:

"Son üç yılda et fiyatlarının yüzde 500 oranında arttığı belir-

lendi. Asgari ücret alan bir işçinin gündeliği ile ancak 547 gram et alabileceği saptandı." (*Cumhuriyet*, 18 Haziran 1983)

Deterjan, patiska, basma, gömlek, çorap, ayakkabı gibi eşyalarda fiyat artışı yüzde 400'e ulaşan bir boyutta. En az arttığı ileri sürülen sabun fiyatları bile yüzde 80 artmış.

Şimdi de işsizliğe ilişkin olarak çıkan bir habere bakalım:

"Türkiye'de 665 bini tarım, 2 milyon 900 bin 900'ü tarım dışı alanlarda olmak üzere toplam 3 milyon 565 bin işsiz bulunduğu, bu yıl içinde bunlardan ancak 170 binine iş sağlanabileceği belirtildi... Toplam 3 milyon 565 bin kişilik işgücü fazlası, Türkiye'de yüzde 19.3'lük bir işsizler ordusunun varlığını kanıtıyor... Devlet İstatistik Enstitüsü ile İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun araştırmalarına göre, *Türkiye'de kurum kanallarıyla iş arayan her kişiye karşılık, üç işsiz de önceki kanallarla iş aradığı ortaya çıktı...*" (*Milliyet*, 19 Haziran 1983)

Cuntanın rakamlarıyla bile, her beş kişiden biri ya aç yaşıyor, ya da çevresinin yoksullaşması pahasına yaşamını sürdürüyor.

Aynı haberde asgari ücre-

tin ayda 11.157 lira olduğu, bir ailenin yalnızca aylık mutfak giderlerinin 24,865 lirayı bulduğu da belirtiliyor.

İstanbul Üniversitesi profesörlerinden Yüksel Ülken, şöyle diyor. "Türkiye'de en düşük gelire sahip yüzde 40 oranında nüfusun global gelire oranı yüzde 11 düzeyindedir. ... Nüfusun son yüzde 20'lik bölümünün milli gelirden aldığı pay Türkiye'de yüzde 60 oranındadır." (*Cumhuriyet*, 10 Haziran 1983) Nüfusun en yoksul beşte biri, yüzde 2-3'lük bir oranda ulusal gelirden pay alırken, en zengin beşte 1'lik kesim toplam gelirin yüzde 60'ına el koyuyor. Cuntanın istese de kolay kolay değiştiremeyeceği, sınıf çatışmasını körükleyen kök burada yatıyor.

Milliyet'ten Ümit Gürtüna'nın yazdığı bir habere göre, her gün 601 işçi kaza geçiriyor. 1976 ile 1981 yılları arasında iş kazası ve meslek hastalığı sonucu 137 bin kişi sürekli sakat (malül) haline geldi. Hergün 1'den fazla işçi meslek hastalığına yakalanıyor, 10 kadar işçi iş göremez duruma geliyor, 4 kişi de ölüyor. Burjuvazi uğradığı kaybı liralarla ölçerse, işçi sınıfı kaybını, kaybettiği sınıfın elemanlarının canıyla, kanıyla, yüzbinlerce ailenin yaşam koşullarının daha da bozulmasıyla ölçüyor.

Sonuç olarak, işçi sınıfının yaşam koşullarındaki mutlak ve göreceli kötüleşme, faşizm altında çok daha yoğun ve hızlı sürüyor. Bunalım durduğu yerde duruyor. Bunalım kalıcıdır. Burjuvazinin başında patlayacak kıyamet de o kadar kaçınılmazdır.

Rahmi Bayram, Norveç